

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W KOŁE
62-600 Koło, ul. Tbruńska 72

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO OBSZARU POWIATU KOŁSKIEGO W 2023 ROKU

KOŁO – MARZEC 2024r.

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
2. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	3
3. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.....	14
4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	21
5. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	28
6. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy i chemikaliami.....	31
7. Stan sanitarny placówek dla dzieci i młodzieży.....	37
8. Działania prowadzone w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	44
9. Podsumowanie.....	53

1. Wstęp.

Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) powiatu kolskiego w 2023r. realizowała wszystkie zadania wynikające z obowiązujących przepisów krajowych i UE z wykorzystaniem usług cyfrowych.

W ramach doskonalenia nadzoru sanitarnego realizowane były cele szczegółowe, w tym między innymi:

- poprawa koordynacji pracy PIS;
- rozwój systemu SEPIS w zakresie obszaru bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska oraz nadzoru nad chemikaliami;
- budowanie wizerunku PIS jako innowacyjnej instytucji zaufania społecznego, skutecznie reagującej na wyzwania zdrowia publicznego, wykorzystującej nowoczesne technologie i potencjał pracowników.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) na bazie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole (Stacji) w roku 2023 realizował zadania, określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wszystkie zadania wynikające z obowiązujących przepisów krajowych i UE w części dotyczącej wymagań sanitarno-przeciwepidemicznych. Działania realizowano zgodnie z Planem Zadań Statutowych i Priorytetowych w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Działania nadzоровe w zakresie poboru próbek wody, żywności i przedmiotów użytku zrealizowano zgodnie z rocznym harmonogramem akceptowanym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Badania pobranych próbek prowadziły laboratoria PSSE w Koninie, WSSE w Poznaniu oraz laboratoria poza strukturą laboratorium wojewódzkiego w zależności od zakresu badań.

2. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

2.1. Zakres nadzoru sanitarnego. Postępowanie administracyjne.

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole posiadała w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej - 1386 zakładów żywności i żywienia, w tym 663 gospodarstw rolnych oraz 12 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Zakłady żywności i żywienia to obiekty: produkcji żywności, obrotu żywnością, producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawy bezpośrednie, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego.

W roku sprawozdawczym skontrolowano ogółem 359 obiektów, należących do grupy zakładów żywności i żywienia, z których 216 oceniono na podstawie arkuszy oceny, co stanowi 60,2%. W wyniku przeprowadzonej oceny zakładów nadano 858 ocen niskiego ryzyka, 473 średniego ryzyka i 67 wysokiego ryzyka. Ponadto z 67 zakładów uzyskujących wysokie ryzyko 18 nadano ocenę niezgodną.

Zatwierdzenie w drodze decyzji uzyskało 38 zakładów, a zmiany naniesiono w stosunku do 29 zakładów zaewidencjonowanych w rejestrze.

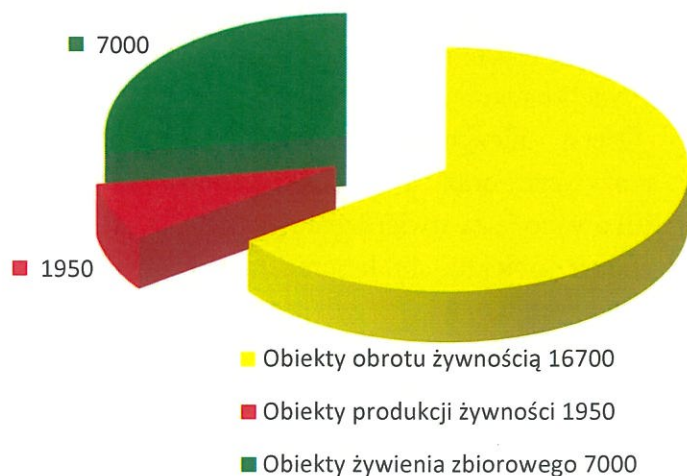
Przeprowadzono 595 kontroli i rekontroli w zakładach żywności i żywienia i obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (dział 1 MZ-48).

Wydano 491 decyzji administracyjnych, w tym:

- 27 merytorycznych (tj. 15 nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych w nadzorowanych zakładach, 4 wstrzymujące działalność zakładu, 4 przedłużające wykonanie zarządzeń, 4 uchylające wstrzymanie działalności),
- 38 zatwierdzających nowe zakłady,
- 29 zmieniających zakres działalności zakładów znajdujących się już w rejestrze,
- 51 wykreślających zakłady z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 346 płatniczych za kontrole, w wyniku których stwierdzono uchybienia sanitarne i sprawdzenie usunięcia tych uchybień.

Nałożono 106 mandatów karnych na ogólną kwotę 25650 zł.

Kwoty nałożonych mandatów karnych z podziałem na grupy obiektów w 2023 roku

Realizując plan poboru próbek w 2023 roku pobrano 175 próbek do badań laboratoryjnych, w tym 173 próbek środków spożywczych i 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (160 - urzędowych, 15 - monitoringowych). Plan został zrealizowany w 100%.

2.2. Porównanie stanu sanitarnego grup obiektów

(wyrażone w % obiektów „niezgodnych” do stanu z roku ubiegłego).

	Rodzaj obiektów	2022 rok		2023 rok	
		Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu	Liczba obiektów niezgodnych	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu	Liczba obiektów niezgodnych
A	Zakłady usług cateringowych	-	-	2	1
B	Obiekty ruchome i tymczasowe	-	-	2	1
C	Automaty do lodów	-	-	4	1
D	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	45	7	15	4
E	Obiekty obrotu żywnością - sklepy	116	11	118	11

2.3. Ocena stanu sanitarnego najbardziej znaczących grup obiektów w prowadzonym nadzorze:

2.3.1. Obiekty obrotu żywnością.

Nadzorem objęto 470 obiektów należących do grupy obiektów obrotu żywnością, takich jak: sklepy spożywcze - 238, w tym 12 marketów, kioski - 2, apteki - 28, magazyny hurtowe - 10, obiekty ruchome i tymczasowe – 44, środki transportu - 83, inne obiekty obrotu żywnością - 65. Skontrolowano 217 zakładów, w tym na podstawie arkusza klasyfikacyjnego 141.

W wyniku nałożonej kategoryzacji nadano 171 ocen niskiego ryzyka, 278 średniego ryzyka i 21 wysokiego ryzyka. Ocenę niezgodną w grupie tej nadano 12 zakładom (11 obiektów to sklepy spożywcze oraz 1 obiekt zaliczony do obiektów ruchomych i tymczasowych). Zdyskwalifikowano je za stwierdzenie nieprawidłowości typu brak czystości i porządku w pomieszczeniach obiektu, brak preparatów przeznaczonych do mycia i dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością, nieprawidłowe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami (obecność śladów bytowania gryzoni, nieszczelność drzwi), nieprawidłowe warunki magazynowania artykułów spożywczych, niezachowanie higieny osobistej pracowników i brak udokumentowania stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością.

Przeprowadzono 386 kontroli, w tym 10 kontroli interwencyjnych. Kontrole interwencyjne prowadzone były w związku z zażaleniami konsumentów dotyczącymi warunków sanitarno - higienicznych w obiektach, podejrzenia o niewłaściwą jakość zdrowotną artykułów spożywczych i w ramach działania systemu RASFF.

Do najczęściej stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny wyposażenia i pomieszczeń zakładów,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia,

- brak higieny sprzedaży – brak odzieży ochronnej pracowników,
- oferowanie do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- nieaktualna dokumentacja w zakresie jakości wody wykorzystywanej w obiekcie,
- brak środków chemicznych do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak lub nieaktualne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak deklaracji zgodności dla materiałów opakowaniowych stosowanych do pakowania żywności,
- niewłaściwe warunki magazynowania artykułów spożywczych: brak podestów, segregacji lub zabezpieczenia przed wpływem czynników zewnętrznych,
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach.

Wydano **249** decyzji administracyjnych: **10** merytorycznych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych oraz 1 decyzję wstrzymującą działalność oraz 1 decyzję uchylającą, 2 decyzje przedłużające wykonanie nałożonych zarządzeń, **235** decyzji płatniczych za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli i rekontroli zakładów z tej kategorii: 212 w sklepach spożywczych, w tym 21 w supermarketach, 2 w magazynach hurtowych, 2 w obiektach ruchomych i tymczasowych, 19 w innych obiektach obrotu żywnością.

Przyczyną wydania decyzji wstrzymującej było stwierdzenie bytowania gryzoni w zakładzie, braku czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu, braku preparatów przeznaczonych do mycia i dezynfekcji wyposażenia mającego kontakt z żywnością, niewłaściwego magazynowania artykułów spożywczych, stwierdzenia w obrocie artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/daty przydatności do spożycia.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w obiektach tych nałożono **77** mandatów karnych na kwotę **16700 zł**.

Do badań laboratoryjnych w zakładach obrotu żywnością pobrano ogółem **147** próbek żywności, z których 2 kwestionowano.

System HACCP wdrożono w **268** zakładach tego typu, zagadnienia z zakresu dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej wdrożono w **302**.

Ponadto PPIS w Kole realizował akcję kontrolną w supermarketach związaną m.in. z identyfikowalnością, terminami przydatności do spożycia, jakością produktów pochodzących z krajów trzecich i krajów UE oraz Ukrainy, a także akcję kontrolną sklepów sieci Biedronka w wyniku licznie stwierdzanych nieprawidłowości w tych obiektach.

W zakładach obrotu żywnością prowadzono ocenę w zakresie warunków przechowywania oraz znakowania wód butelkowanych. Nieprawidłowości w zakresie oznakowania oraz przechowywania nie stwierdzono.

2.3.2. Obiekty produkcji żywności.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajduje się **711** obiektów należących do grupy zakładów produkcji żywności, takich jak: wytwórnie lodów – 2, automaty

do lodów - 10, piekarnie - 10, ciastkarnie - 3, przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe – 3, browar – 1, zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego - 1, producenci pierwotni – 525, rolniczy handel detaliczny - 3, dostawcy bezpośredni - 134, producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny – 1, producenci żywności w warunkach domowych – 6 oraz inne wytwórnice żywności – 12.

W wyniku przeprowadzonej kategoryzacji zakłady uzyskały: 657 ocen niskiego ryzyka, 24 średniego ryzyka i 29 ocen wysokiego ryzyka. Ocenę niezgodną nadano 1 obiektowi znajdującemu się w grupie automaty do lodów. Obiekt zdyskwalifikowano za stwierdzenie nieprawidłowości typu: brak zachowanej funkcjonalności pomieszczeń, nieprawidłowe warunki magazynowania artykułów spożywczych (brak zachowanej segregacji żywności) oraz opakowań jednorazowego użytku, brak etykiet handlowych producenta na oferowanych do sprzedaży wyrobach, brak zachowanej higieny osobistej pracowników, brak udokumentowania stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością.

W grupie tej zostało skontrolowanych 35 zakładów, w tym na podstawie arkusza klasyfikacyjnego 21. Łącznie przeprowadzono 55 kontroli. Stwierdzone uchybienia w zakładach:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu, urządzeń i wyposażenia zakładu,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- nieaktualna dokumentacja dotycząca jakości wody wykorzystywanej w obiekcie,
- brak środków do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak dopływu bieżącej ciepłej wody oraz środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy punktach wodnych,
- brak aktualnego badania wyrobu gotowego,
- brak lub nieaktualne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak deklaracji zgodności/atestów jakości zdrowotnej na opakowania jednorazowego użytku wykorzystywane w zakładzie,
- brak segregacji odzieży ochronnej i osobistej pracowników,
- niewłaściwe warunki magazynowania artykułów spożywczych,
- brak lub nieaktualna dokumentacja do celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością oraz brak zachowanej higieny osobistej pracowników – brak odzieży ochronnej,
- brak segregacji żywności, niewłaściwe warunki magazynowania surowców/składników żywności oraz opakowań jednorazowego użytku wykorzystywanych do pakowania żywności,
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach,
- nieprawidłowe oznakowanie wyrobów gotowych.

Wydano 41 decyzji administracyjnych: 5 merytorycznych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz 1 decyzję przedłużającą wykonanie nałożonych zarządzeń, 35 decyzji płatniczych za kontrole i rekontrole zakładów z tej kategorii: w tym 17 piekarnia, 2 ciastkarnie, 5 przetwórnice, 1 rolniczy handel detaliczny, 7 automaty do lodów i 3

inne wytwórnie żywności. Nałożono 7 mandatów karnych na kwotę **1950 zł**.

Do badań laboratoryjnych w zakładach produkcji żywnością pobrano ogółem **26** próbek, których nie kwestionowano.

2.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.

Wśród zakładów żywienia zbiorowego znajdowało się **107** obiektów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 38 to zakłady małej gastronomii i 17 zakładów małej gastronomii tymczasowej lub ruchomej oraz 5 gospodarstw agroturystycznych. Skontrolowanych zostało **57** zakładów, a na podstawie arkusza klasyfikacyjnego **15**.

W wyniku przeprowadzonej kategoryzacji zakłady uzyskały: **9** ocen niskiego ryzyka, **83** średniego ryzyka i **15** ocen wysokiego ryzyka.

Ocenę niezgodną nadano **4** obiektom, zdyskwalifikowano je za stwierdzenie nieprawidłowości typu brak czystości i porządku w pomieszczeniach, brak zapewnienia dopływu bieżącej zimnej i ciepłej wody przy punktach wodnych, preparat wykorzystywany do mycia i dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością po upływie terminu ważności, niewłaściwe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami, nieprawidłowe warunki magazynowania, brak udokumentowania stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością. Przeprowadzono **2** kontrole interwencyjne w zakładach małej gastronomii w związku z zażaleniami konsumentów dotyczącymi warunków sanitarno - higienicznych oraz niewłaściwą jakością posiłków.

Wydano **5** decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje wstrzymujące działalność gastronomiczną z powodu stwierdzenia braku czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu, sprzętu i wyposażenia, nie zachowania higieny osobistej pracowników, braku środka przeznaczonego do mycia i dezynfekcji sprzętu; segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych, stwierdzenie artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/daty przydatności do spożycia.

Wydano **57** decyzji płańczych za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli i rekontroli zakładów z tej kategorii. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w obiektach tych nałożono **20** mandatów karnych na kwotę **6300 zł**. Do najczęściej stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu,
- zły stan techniczny maszyn i urządzeń oraz wyposażenia wykorzystywanego w procesie produkcji/ sprzedaży,
- brak czystości i porządku pomieszczeń zakładu,
- brak segregacji żywności oraz niewłaściwe warunki magazynowania surowców/składników żywności oraz opakowań jednorazowego użytku wykorzystywanych do pakowania żywności na wynos, niewłaściwa jakość artykułów spożywczych wykorzystywanych do produkcji
- brak lub nieaktualna dokumentacja potwierdzająca jakość wody wykorzystywanej w zakładzie,
- brak lub po upływie terminu ważności stosowanych środków chemicznych przeznaczonych do mycia i dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak lub nieaktualna dokumentacja do celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością oraz brak zachowanej higieny osobistej pracowników,

- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk,
- brak lub nieaktualne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak deklaracji zgodności na opakowania jednorazowego użytku wykorzystywane w zakładzie,
- brak opracowanych zasad systemu HACCP obejmujących zagadnienia dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz prowadzenia dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie tych zasad,
- brak opracowanej pełnej informacji zawierającej wykaz składników z uwzględnieniem substancji lub produktów powodujących alergię lub nietolerancje pokarmowe w przygotowanych i wydawanych w postaci nieopakowanej potrawach.

W 2023 roku prowadzono również ocenę obiektów małej gastronomii i żywienia zbiorowego typu otwartego w miejscowościach turystycznych w okresie letnim. W powyższym zakresie przeprowadzono **29** kontroli, nałożono **5** mandatów karnych na ogólną kwotę **1500** złotych.

Ocenę niezgodną w roku 2023 w grupie zakłady typu otwartego uzyskały **4** obiekty. W grupie tej można zauważyć pogorszenie stanu sanitarnego w stosunku do roku 2022. Procent obiektów niezgodnych w roku **2022** stanowił **15,5%** w stosunku do 45 ocenionych zakładów z tej grupy, natomiast w roku **2023** stanowił **26,6%** w stosunku do 15 zakładów ocenionych za pomocą arkusza klasyfikacyjnego.

2.3.4. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajduje się **70** obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego zaliczanych do jednostek systemu oświaty i służby zdrowia tj. 40 stołówek szkolnych, 3 bursy i internaty, 1 stołówka na koloniach i półkoloniach, 22 stołówki w przedszkolach, 1 szpital, 3 domy pomocy społecznej. W grupie tych zakładów 1 to nowo zatwierdzony, a w stosunku do 3 obiektów znajdujących się w rejestrze naniesiono zmiany w zakresie prowadzonej działalności. Skontrolowano **36** zakładów, w tym na podstawie arkusza klasyfikacyjnego **30**. Kategorię niskiego ryzyka uzyskał **1** zakład, a **69** zakłady ryzyka średniego. Do najczęściej stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu,
- zły stan techniczny maszyn i urządzeń oraz wyposażenia wykorzystywanego w procesie produkcji/ sprzedaży,
- brak zachowanej funkcjonalności pomieszczeń zakładu – krzyżowanie się dróg technologicznych czystych z brudnymi,
- brak dokumentacji potwierdzającej jakość wody wykorzystywanej w zakładzie,
- brak szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak prowadzenia dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie tych zasad GHP/GMP.

Przeprowadzono **41** kontroli. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w grupie tych obiektów nałożono **1** mandat karny na kwotę **200 zł**. Wydano **6** decyzji płatniczych za uchybienia sanitarno-techniczne.

2.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W 2023 roku pobrano do badań laboratoryjnych **175** próbek zgodnie z planem

pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu. Kwestionowano 2 próbki środków spożywczych, co w stosunku do wszystkich pobranych próbek stanowi 1,14%.

Tabela 1 – jakość zdrowotna środków spożywczych

Rok	Próbki razem		w tym					
	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Krajowe		UE		Importowane	
			Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane
2022	155	0	150	0	4	0	1	0
2023	175	2	128	2	26	0	21	0

Tabela 2 – kierunki badań próbek pobranych w 2023 roku

Mikrobiologia	120
Metale	5
Substancje dodatkowe	8
Histamina	9
Skażenia promieniotwórcze	1
Furan i jego pochodne	1
WWA	1
Mikotoksyny	5
Akryloamid	1
Pestycydy	11
Gluten	1
GMO	1
Azotany	1
Antybiotykooporność	2
Żywność wzbogacona (witamina C)	1
Witaminy i inne żywieniowe (żelazo, witamina C, kofeina)	3
Znakowanie - żywność dla określonych grup	1
Napromienianie żywności	1
Ocena organoleptyczna materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1
Migracja specyficzna materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1

Oceniano również żywność importowaną w ramach programu MRiRW, pobrano 4 próbki do badań w kierunku pozostałości pestycydów. Jakości badanej żywności nie kwestionowano. Prowadzono także oceny oznakowania pobieranych próbek środków spożywczych pod kątem oceny spełnienia wymagań prawa żywnościowego. Ocenę znakowania przeprowadzono dla 26 próbek żywności. W przypadku 1 próbki naniesiono uwagi w zakresie niepoprawnego oznakowania z obowiązującymi przepisami prawa. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole przekazał pisemną informację celem podjęcia stosownych działań w powyższej sprawie do właściwego terenowo organu nadzorującego producenta suplementu diety.

Spośród wszystkich próbek pobranych do badań laboratoryjnych kwestionowano 2 próbki, kierunek badań metale. Kwestionowanie nastąpiło w grupie Składniki gorących napojów i naparów A0F0K, Herbata (*Camelia sinensis*).

Oceniono w tym zakresie 3 próbki, z czego zakwestionowano 2 próbki, co stanowi 66,6% pobranych z danej grupy próbek. Przyczyną kwestionowania było przekroczenie wartości granicznej niklu ($9,0 \pm 2,0$ mg/kg; $9,1 \pm 2,0$ mg/kg) w dwóch próbkach herbaty czarnej. W związku z kwestionowaniem próbek żywności w ramach procedury RASFF przygotowano

powiadomienia o stwierdzonych niezgodnościach. W aktualnie obowiązującym ustawodawstwie Unii Europejskiej rozporządzenie Komisji UE Nr 2023/915 z dnia 25 kwietnia 2023r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów niektórych zanieczyszczeń w żywności oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1881/2006 ze zm. nie określono limitów zawartości niklu w środkach spożywczych. W związku z powyższym przekroczenie wartości granicznej niklu wymagało dokonania eksperckiej oceny ryzyka przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Przeprowadzona ocena ryzyka wykazała, że dokonanie rzeczywistej oceny ryzyka dla zdrowia związanego z pobraniem niklu z przedmiotowym produktem jest trudne, z uwagi na duże wahania w wielkości wchłanianej dawki niklu pobranej z żywnością w organizmie człowieka i nie wiąże się z istotnym zagrożeniem dla zdrowia. Informacje w powyższej sprawie przekazano do producentów kwestionowanych herbat oraz do właściwych terenowo PPIS sprawujących nadzór nad producentem produktu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole przysyłał miesięczne Raporty z realizacji planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu oraz oceny znakowania w ramach realizacji zadań/sprawozdań w 2023 roku.

2.5. Badanie żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole nie posiada pod swoim nadzorem zakładów produkcyjnych, które w procesie wytwarzania produktów pochodzenia roślinnego stosowałyby organizmy genetycznie zmodyfikowane. Zgodnie z planem pobierania próbek pobrano 1 próbkę środka spożywczego z grupy „galanteria ciastkarska zawierająca mąkę kukurydzianą lub sojową” w kierunku oznaczania organizmów genetycznie modyfikowanych. Pobranej próbki nie kwestionowano.

2.6. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt – RASFF.

RASFF jest wspólnotowym systemem służącym do wymiany informacji, pomiędzy organami urzędowej kontroli o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych prowadzonych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. Informacje o żywności i paszach oraz materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów są przesyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF. W Stacji powołany jest zespół ds. zbierania i przekazywania informacji oraz zespół ekspertów dokonujących charakterystyki ryzyka na potrzeby systemu RASFF.

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole otrzymał 23 powiadomienia o produktach, które nie spełniają wymagań przepisów prawa stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumenta, w tym:

- 18 powiadomień informacyjnych,
- 3 powiadomienia alarmowe,
- 1 powiadomienie o niezgodności,
- 1 powiadomienie o odrzuceniu na granicy.

Powiadomienia dotyczyły: żywności - 21 powiadomień, w tym 9 suplementów diety oraz wyrobów do kontaktu z żywnością - 2 powiadomienia. Większość produktów zgłaszanych do RASFF w 2023r. pochodziło z Polski. Podejmowano działania wyjaśniające zgodnie z załączoną listą dystrybucyjną mające na celu sprawdzenie występowania w obrocie

kwestionowanego produktu oraz nadzorowanie jego wycofania.

Gdy zaistnieją podejrzenia, że dana żywność może stanowić zagrożenie dla zdrowia i znajduje się w obrocie i/lub w posiadaniu konsumentów, Główny Inspektorat Sanitarny informuje o tym opinię publiczną poprzez publikację ostrzeżeń publicznych na stronach internetowych i za pomocą mediów społecznościowych. W 2023 roku na stronie internetowej GIS były publikowane ostrzeżenia dotyczące zarówno żywności jak i materiałów do kontaktu z żywnością. W ich treści wskazana jest nazwa i rodzaj żywności, charakterystyka zagrożenia oraz środki podejmowane w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się ryzyka, w tym również zalecenia dla konsumenta.

2.7. Suplementy diety.

Prowadzono nadzór w zakresie oznakowania suplementów diety i specyfikacjami zgodnie z obowiązującymi przepisami w obiektów sprzedaży detalicznej i za pośrednictwem portali internetowych. Oceniono pod względem znakowania 59 partii suplementów diety, sprzedawanych za pomocą portali internetowych i w obiektach sprzedaży detalicznej. Przeprowadzono w tym zakresie 6 kontroli tematycznych. W ocenianych partiach suplementów diety nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2023 roku pobrano do badań laboratoryjnych 8 próbek suplementów diety, w tym 3 w kierunku „witaminy i inne żywieniowe” (witamina C, żelazo, kofeina) oraz 5 próbek do badań w kierunku mikrobiologicznym. Pobranych próbek nie kwestionowano.

PPIS w Kole przeprowadził 16 postępowań wyjaśniających dotyczących naruszenia przepisów prawa żywnościowego w zakresie reklamy suplementów diety sprzedawanych za pośrednictwem stron internetowych oraz portalu allegro a także 2 postępowania w zakresie legalności sprzedaży internetowej przypisującej właściwości lecznicze danemu suplementowi diety.

2.8. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole nie ma wytwórni przedmiotów użytku. W ewidencji znajduje się 12 obiektów prowadzących obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w których zgodnie z planem realizowano zagadnienia nt. „Oceny nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z przepisami”. W zakładach produkcji i obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego podczas sprawowanego nadzoru dokonywano ocen tych wyrobów pod względem warunków ich przechowywania, źródła pochodzenia, znakowania oraz posiadania deklaracji zgodności. Oceniono 686 deklaracji zgodności materiałów i wyrobów mających kontakt z żywnością wykorzystywanych do pakowania produktów spożywczych w obiektach żywnościowo-żywieniowych.

2.9. Ocena sposobu żywienia.

Jednostki systemu oświaty prowadzą dwie formy żywienia: produkcja posiłków na miejscu w stołówkach (od surowca do gotowej potrawy) oraz żywienie cateringowe. W ewidencji znajdowały się 22 placówki przedszkolne - posiłki w formie cateringowej wydawane są w 15 placówkach, 40 placówek szkolnych - posiłki w formie cateringowej wydawane są w 30 placówkach oraz 3 stołówki w bursach i internatach, gdzie posiłki przygotowywane są na miejscu. W trakcie sprawowania nadzoru nad jakością żywienia z przeprowadzono 43 oceny jadłospisów dekadowych, w następujących grupach zakładów:

- jednostkach systemu oświaty - 33 oceny (2 nieprawidłowe)
- żłobkach – 2 oceny (1 nieprawidłowy)
- blokach żywienia w szpitalu w systemie cateringowym – 3 oceny

- domach opieki społecznej – 3 oceny
- zakładach usług cateringowych – 2 oceny.

Ocen jadłospisów dokonywano w oparciu o zasady racjonalnego żywienia oraz z wykorzystaniem „List wspomagających ocenę żywienia w szkole, przedszkolu i żywienia całodobowego pod kątem ww. rozporządzenia”- oceny za pomocą „check list” oraz „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków” – arkusza oceny dekadowej jadłospisów. Stwierdzono 39 jadłospisów prawidłowych, 3 jadłospisy nieprawidłowe, co stanowi 7% w stosunku do wszystkich ocenianych co świadczy o zrozumieniu prawidłowych nawyków żywieniowych i świadomości w zakresie wpływu prawidłowego żywienia na zdrowie człowieka.

Ponadto przeprowadzono ocenę 7 jadłospisów: 3 oceny w domach opieki społecznej i 4 oceny dla pacjentów szpitala. Wszystkie ocenione jadłospisy uzyskały ocenę zadawalającą.

2.10. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi, organizacjami konsumenckimi i środkami masowego przekazu.

Kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną i Jednostkami Samorządu Terytorialnego powiatu kolskiego.

Współpraca i współdziałanie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej oparte jest na podpisanym w dniu 15 listopada 2018r. porozumieniu pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kole i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kole. W roku sprawozdawczym z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej odbyło się spotkanie podsumowujące współpracę w roku 2023, którego przebieg obejmował: omówienie działań wynikających z przepisów prawa o współdziałaniu między inspekcjami, omówienie wyników nadzoru w zakresie warunków obrotu żywnością na targowiskach i miejscach wyznaczonych do handlu na wolnym powietrzu; kontynuowanie działań w zakresie postępowania z odpadami gastronomicznymi w zakładach żywienia zbiorowego nadzorowanych przez PPIS, omówienie wymagań prawnych dotyczących przekazywania na cele paszowe żywności niezawierającej produktów pochodzenia zwierzęcego i nie przeznaczonej już do spożycia przez ludzi, konsultacji w sprawie dostaw jaj konsumpcyjnych do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego przez podmioty prowadzące działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej, wymiana informacji na temat obiektów wspólnie nadzorowanych. Jak co roku wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej prowadzono w okresie przedsięwziętym kontrole w zakresie sprzedaży ryb oraz w zakresie warunków sprzedaży targowiskowej i weryfikacji źródła pochodzenia produktów spożywczych.

Współpraca z Urzędem Miejskim w Kole i Urzędami Gmin w powiecie polegała na opiniowaniu i uzgadnianiu przez PPIS warunków sanitarno-higienicznych podczas organizowania spotkań, imprez plenerowych dla mieszkańców, celem zapewnienia bezpieczeństwa również w zakresie żywienia zbiorowego i obrotu żywności.

Sporządzano oceny z bezpieczeństwa sanitarnego poszczególnych gmin powiatu kolskiego i miasta Koła.

Zgodnie z otrzymanym „Planem działania na 2023 rok dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” PPIS wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa skontrolował 2 obiekty zajmujące się produkcją żywności pochodzenia roślinnego.

W roku 2023 na stronie internetowej PSSE w Kole i profilu społecznościowym Facebook umieszczane były dla przedsiębiorców i mieszkańców powiatu informacje na temat bezpiecznego grzybobrania i wartości odżywczych grzybów, zasad mycia owoców i warzyw, Kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność”.

3. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu kolskiego przedstawia poniższe zestawienie jednostek chorobowych zgłaszanych przez lekarzy i prowadzonych na ich podstawie wywiadów epidemiologicznych i rejestrów zachorowań.

L.p	Kog wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2022		2023		
			l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność	
0	1	2					
1	A00	Cholera ^{UE}					
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE/PL}					
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}					
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	23	27,9	32	39,1
5	A02.1		posocznica ^{PL}	1	1,2		
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}				
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}					
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL/4}				
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną ^{UE}			1	1,2
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO				
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}				
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>psudotuberculosis</i> ^{UE}				
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	54	68,0	19	23,2
14	A04.7-8		inne określone				
15	A04.9		nie określone				
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ¹⁵					
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe				
18	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}	1	1,2		
19	A05.2		wywołane przez <i>Ct. perfringens</i>				
20	A05.3-8		inne określone				
21	A05.9		nie określone			1	1,2
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ¹⁶					
23	A07.1	Lamblioza (giardioza) ^{UE}					
24	A07.2	Kryptosporydioza ^{UE}					
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	48	58,3	6	7,3
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	12	14,6	10	12,2
27	A08.2-3		inne określone	9	10,9	2	2,4
28	A08.4		nie określone	5	6,1	41	50,1
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ¹⁷	32	2295,5	12	1087,9	
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	98	119,1	142	173,5
31			w tym u dzieci do lat 2	20	1434,7	20	1813,2
32	A20	Dżuma ^{UE}					

33	A21	Tularemia ^{UE}					
34	A22	Wąglik ^{UE}					
35	A23	Brucelloza: nowe zachorowania ^{UE}					
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}					
37	A27	Leptospiroza ^{UE}					
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{UE}					
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO					
40	A32	Listerioza ^{UE}				2	2,4
41	A33-35	Tężec ^{UE}	ogółem				
42	A33		noworodków				
43	A36	Błonica ^{UE}					
44	A37	Krzusiec ^{UE}		1	1,2	4	4,9
45	A38	Płonica (szkarłatna) ^{PL}		12	14,6	65	79,4
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL/8}	ogółem				
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
48	A39.1-4		posocznica				
49	A39.5-9		inna określona i nie określona				
50	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9}	ogółem	1	1,2	2	2,4
51	A46		róża	1	1,2	2	2,4
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego				
53	B95.0/O85		gorączka pologowa				
54	B95.0/(...)		inna określona i nie określona ^{/10}				
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE}			1	1,2
56	A48.2		gorączka z Pontiac ^{PL}				
57	A50	Kila	wrodzona i noworodków				
58	A51		wczesna			1	1,2
59	A52		późna				
60	A53		inne postacie kily i kila nie określona	2	2,4		
61	A54	Rzeżączka				1	1,2
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chłamydie					
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie					
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}	15	18,2	11	13,4
65			neuroborelioza ^{UE}				
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
67	A75	Dur wysypkowy					
68	A78	Gorączka Q ^{UE}					
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy					
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem				

71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}				
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}				
75	A81		inne i nie określone				
76	A82	Wścieklizna ^{UE}					
77	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹²⁾		12	14,6	27	33,0
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{PL}					
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe				
80	A81.1;A83; A85;B02.0		inne określone				
81	A86		nie określone				
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹²⁾				
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe				
84	B00.3		opryszczkowe				
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone	1	1,2		
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹³⁾				
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}					
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chicungunya					
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}					
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika					
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}					
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ¹⁴⁾				
93	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5-8,A99		inne określone i nie określone ¹⁴⁾				
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}					
95	B01	Ospa wietrzna		438	532,1	790	965,5
96	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}					
97	B04	Ospa malpia ^{UE}					
98	B05	Odra ^{UE}					
99	B06	Różyczka ^{UE}					
100	B08.8	Pryszczycza					
101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}				
102	B16		typu B - ostre ^{UE/PL}				
103	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL} ¹⁵⁾	2	2,4	14	17,1
104	B17.1		typu C - ostre – ogółem ^{UE/PL}				
105	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE				
106	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE/PL} ¹⁶⁾	6	7,3	5	6,1
107	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone			1	1,2

108	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}					
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE, 17)}		2	2,4		
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) ^{UE/PL}		3	3,6	2	2,4
111	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}					
112	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}					
113	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)					
114	B75	Włośnica ^{UE}					
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE, 18)}	ogółem	5	4,9	2	2,4
116	B95.3/G04.2; G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,2		
117	A40.3		posocznica	4	3,6	1	1,2
118	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona			1	1,2
119	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE, 19)}					
120	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna ^{UE/PL 22}	ogółem				
121	B96.3/G04.2; G00.0		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu				
122	A41.3		posocznica				
123	A49.2;J14; B96.3/(...)		inna określona i nie określona				
124	G01;G04.2; G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/23}				
125	G00.2-8;G04.2		inne określone				
126	G00.9;G04.2		inne, nie określone				
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone					
128	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone		1	1,2		
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PI 24}					
130	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	52	63,2	26	31,8
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	46	4170,4	13	1178,6
132	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}				
133	P35.8		Choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}				
134	P35.3-9		inne określone i nie określone ¹¹⁾				
135	P37.1		Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza UE			
136	P37.2		listerioza UE				
137	P37.3-4,8-9		inne określone i nieokreślone 11)				
138	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE, 23)}					
139	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		2825	3430,8	283	345,9
140		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)-przypadki możliwe					
141	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²³⁾					
142	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm ²³⁾	ryby, skorupiaki i inne produkty morza				
143	T62.0		grzyby				
144	T62.1-2		jagody i inne części roślin				

145	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie ²³⁾	mikotoksyny				
146	-		dioksyny				
147	-		polichlorowane bifenyle				
148	-		inne określone i nieokreślone				
149	-	Ciężkie ostre zapalenia wątroby o nieustalonej etiologii	prawdopodobne				
150	-		Powiązane epidemiologicznie				
151	J12.1;J20.5;J21.0;B97.4/(...)	Zakażenia wirusem RSV	ogółem			5	6,1
152			w tym dzieci do lat 2			2	181,3
153	J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego ²⁵⁾				30	36,7
	Suma kontrolna			3733		1577	

Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe.

W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową na przestrzeni kilkunastu lat nie odnotowano żadnych zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę, zatrucie grzybami oraz bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Yersinia enterocolitica*.

W roku sprawozdawczym o 28 % w stosunku do roku poprzedniego wzrosła liczba objawowych zatruc pokarmowych (wykazanych w MZ 56) wywołanych pałeczkami **Salmonella**.

Zarejestrowano 32 przypadki zachorowań na salmonellozę. W 24 przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*, w 4 przypadkach *Salmonella Spp.* oraz w 4 przypadkach *Salmonella Enterica*.

Nie odnotowano zachorowań na salmonellozy niepotwierdzone laboratoryjnie.

Odnotowano 2 zachorowania spośród nosicieli bezobjawowych pałeczek *Salmonella*.

W roku sprawozdawczym wystąpiły 32 przypadki **biegunek u dzieci do lat 2**, w tym 8 było hospitalizowanych, co stanowi 25% ogółu zachorowań. Wszystkie przypadki hospitalizowane były na podstawie objawów klinicznych.

Na dzień 31.12.2023r. odnotowano **1 nosiciela zarazków schorzeń jelitowych**.

W roku sprawozdawczym odnotowano 2 przypadki **Listeriozy**, hospitalizowane z powodu innych chorób współistniejących, z powodu których nastąpiły zgony. Nie ustalono źródła zakażenia.

Odnotowano również 1 zakażenie **E. coli enterokrwotoczną (werotoksyczną)**. Nie ustalono źródła zakażenia. Po leczeniu nastąpił pełen powrót do zdrowia.

W 2023r. odnotowano **3 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową**. Do zachorowań doszło w środowiskach domowych. Nie wykryto źródeł zakażenia.

W roku sprawozdawczym wykryto **75 ognisk zachorowań na choroby inne niż przenoszone drogą pokarmową**. Czynnikiem etiologicznym we wszystkich przypadkach był wirus ospy wietrznej. Nie odnotowano hospitalizacji i zgonów. Łącznie w ogniskach zachorowało 533 dzieci, w tym 528 dzieci do 14 roku życia. Zarejestrowane ogniska wystąpiły w 17 przedszkolach, 24 szkołach podstawowych i 34 ogniskach domowych.

Nie odnotowano ognisk zachorowań na **różyczkę oraz świnkę**.

Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji.

W roku sprawozdawczym odnotowano **4 zachorowania na krztusiec** w przedziale wiekowym 0-14 lat. Dzieci były szczepione zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i leczone ambulatoryjnie.

Nie odnotowano podejrzeń zachorowań na **odrę**.

Zachorowań na **grypę sezonową** zarejestrowano 26 - potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi i 30 - potwierdzonych testami antygenowymi. 13 rozpoznań zarejestrowano u dzieci od 0 do 14 lat. Hospitalizacji poddano 14 osób.

Przy współpracy z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Vita-Med” prowadzony jest nadzór nad występowaniem zachorowań na gripę oparty na systemie „SENTINEL”, który polega na pobieraniu wymazów (z nosa i gardła) w kierunku wirusów grypy, od pacjentów zgłaszających się z objawami przeziębienia, którzy nie byli uprzednio leczeni. W sezonie grypowym 2022/23 pobrano wymazy od 11 pacjentów z podejrzaniem grypy - we wszystkich przypadkach wyniki były ujemne.

Zarejestrowano 7 przypadków zachorowań na **gruźlicę płucną**. 3 przypadki odnotowano w mieście, natomiast 4 na wsi. Współczynnik zapadalności wynosi 8,5/100 tys. mieszkańców powiatu. Wszystkie zachorowania na gruźlicę potwierdzono bakteriologicznie. Do nadzoru lekarza rodzinnego skierowano 15 osób z kontaktu w środowisku domowym, 10 osób w środowisku pracy i 21 osób w środowisku szkolnym.

W stosunku do roku ubiegłego znacząco wzrosła liczba zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu B**. Zarejestrowano 14 przypadków zachorowań - współczynnik zapadalności wynosi 17,1/100tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2020	2021	2022	2023
Liczba zachorowań	4	4	2	14
Współczynnik zapadalności	4,6	4,7	2,4	17,1

Wszystkie przypadki to zachorowania o charakterze przewlekłym. Spośród 14 zgłoszeń, 8 osób nie otrzymało szczepień przeciwko WZW B, natomiast 6 osób otrzymało wcześniej pełny cykl szczepień. Nadzorem epidemiologicznym objęto 27 osób z otoczenia nosicieli, w tym 15 osób skierowano na szczepienia p/WZW typu B, pozostałe osoby otrzymały wcześniej pełen cykl podstawowy szczepienia. Wszystkie zachorowania leczone były ambulatoryjnie.

Zarejestrowano 1 przypadek bezobjawowego nosiciela wirusa HBV. Osoba otrzymała wcześniej pełen cykl podstawowy szczepienia p/WZW typu B. Osoba mieszkająca samotnie, została skierowana do poradni chorób zakaźnych.

W roku 2023 zarejestrowano 2 zachorowania na **nagminne zapalenie przyusznic**. Zachorowały: 2 letni chłopiec, nieszczepiony i 4 letni chłopiec, szczepiony zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Od lat nie odnotowano zachorowań na **tężec**.

W 2023 roku odnotowano 1 zachorowanie na **posocnicę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae**. Wykazano 1 przypadek **inwazyjnej choroby wywołanej przez Streptococcus pneumoniae w postaci innej określonej i nieokreślonej**.

Nie odnotowano zachorowań na **inwazyjne choroby wywołane przez, Hemophilus influenzae oraz Neisseria meningitidis**.

Nie odnotowano zachorowań na **wirusowe, surowicze, zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych**.

Nie odnotowano zachorowań na **bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych**.
Odnotowano 1 przypadek zachorowania na **zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone**.
Inne choroby zakaźne.

Liczba zachorowań na **boreliozę** zmalała w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego z 15 na 11. Przypadki leczone ambulatoryjnie.

W ciągu ostatnich 3 lat liczba zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu C** utrzymuje się na podobnym poziomie. Zarejestrowano 5 przypadków. Spośród 5 zgłoszeń, 4 osoby nie były wcześniej zaszczepione przeciwko WZW typu B. Wszystkie zachorowania leczone były ambulatoryjnie. W ramach nadzoru do lekarza rodzinnego zostało zgłoszonych 14 osób z otoczenia domowego chorych.

W roku sprawozdawczym do PSSE w Kole został zgłoszony jeden przypadek objawowego zachorowania na **WZW nieokreślone**. Osoba zaszczepiona p/ WZW typu B. 3 osoby z otoczenia domowego zostały skierowane do lekarza rodzinnego w celu sprawowania nadzoru.

Zapobieganie wściekliznie.

W roku sprawozdawczym opracowano ogółem 131 przypadków pokąsań przez zwierzęta, w tym 104 przez psy, 25 przez koty oraz 2 przez szczury. 104 postępowania zostały skierowane do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kole celem obserwacji zwierząt w kierunku wścieklizny. Otrzymano zwrotnie zaświadczenia o wyniku obserwacji. Wszystkie wyniki były ujemne. 12 osób odmówiło wyjazdu na konsultację i ewentualne szczepienia przeciwko wściekliznie, podpisując odpowiednie oświadczenie. 15 osób zostało zaszczepionych p/ wściekliznie, 12 osób otrzymało pełen cykl szczepień

W 2023 roku zarejestrowano:

- 1 przypadek **innej postaci kiły wczesnej**, leczony ambulatoryjnie.
- 1 przypadek **rzeżączki**, leczony ambulatoryjnie.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano przypadków zachorowań na choroby wywołane przez **Chlamydie, kiłę wrodzoną i noworodków oraz kiłę późną**.

Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i zachorowania na COVID-19.

W okresie sprawozdawczym odnotowano znaczący spadek zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2. Nie zarejestrowano ognisk zakażeń. W roku 2022 zarejestrowano 24 ogniska.

Lata	2021	2022	2023
Liczba zachorowań	3345	2825	283

Szczepienia ochronne.

Szczepienia objęte Programem Szczepień Ochronnych na 2023r. na terenie powiatu kolskiego wykonywane były w 23 punktach szczepień: 1 punkt szczepień w Oddziale Noworodkowy w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kole i 22 punkty szczepień w przychodniach Podstawowej Opieki Zdrowotnej. W 5 punktach szczepień POZ-tów realizowane są również szczepienia COVID-19.

Nie wystąpiły trudności w realizacji szczepień ochronnych. Nie odnotowano niepożądanych odczynów poszczepiennych **po BCG**. Łagodne niepożądane odczyny po szczepieniach **innymi niż BCG** odnotowano u 5 dzieci. W stosunku do 2022 roku liczba zgłoszonych NOP zmniejszyła się o 2 przypadki. Żadna z osób, u której wystąpił NOP nie była hospitalizowana. **Szczepienia przeciw HPV** realizowało 7 punktów szczepień. Z magazynu szczepionek PSSE w Kole wydano do punktów szczepień 200 dawek szczepionki Gardasil i 14 dawek szczepionki Cervarix.

W trakcie kontroli punktów szczepień przeprowadzana jest analiza stanów magazynowych pod kątem dat ważności szczepionek, wykonawstwa szczepień, planów i realizacji zamówień na preparaty szczepionkowe. Kontrole punktów szczepień przeprowadzone w powyższym zakresie nie wykazały nieprawidłowości.

Kontynuowany jest nadzór w zakresie szczepień ochronnych nad stanem zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 roku życia, wykonaniem tych szczepień, dystrybucją preparatów szczepionkowych oraz bieżący nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym punktów szczepień. Realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych objęto 15403 dzieci. Nie zrealizowano obowiązkowych szczepień u 227 dzieci zamieszkałych na terenie powiatu, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych (w roku 2022 – 193 dzieci).

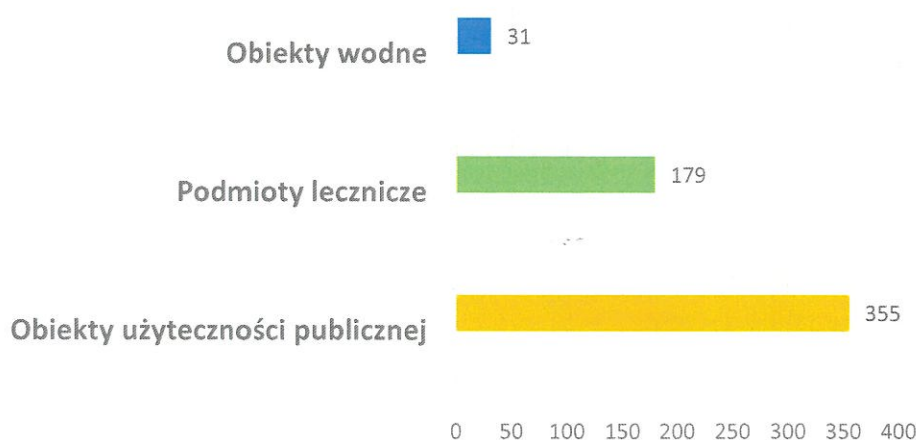
4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

4.1. Do zadań Higieny Komunalnej należy:

- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, zakładów, instytucji, środków komunikacji publicznej oraz nieruchomości ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
 - b) obiektów i środków transportu publicznego,
 - c) obiektów mogących negatywnie wpływać na zdrowie i życie ludzi,
 - d) miejsc turystyczno-wypoczynkowych,
 - e) obiektów usługowych
- nadzór sanitarny nad urządzeniami służącymi do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi wraz z poborem próbek wody według obowiązującej procedury poborowej;
- prowadzenie monitoringu parametrów grupy A i B dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez:
 - a) sporządzanie harmonogramu i planu pobierania próbek wody,
 - b) kompletowanie dokumentacji urządzeń wodnych,
 - c) sporządzanie raportów i komunikatów,
 - d) prowadzenie dokumentacji z zakresu monitoringu,
 - e) szacowanie ryzyka zdrowotnego,
 - f) prowadzenie bazy danych Woda-Excel;
- wydawanie ocen higienicznych dotyczących materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- nadzór nad pływalniami, kąpieliskami i miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli oraz jakością wody w tych obiektach;

- konsultacja projektów technologicznych urządzeń wodnych i preparatów do uzdatniania wody;
 - opracowywanie informacji i ocen dotyczących:
 - a) jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz w pływalniach,
 - b) stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą, obiektów użyteczności publicznej oraz miejsc turystyczno-wypoczynkowych na terenie miasta Koła i powiatu kolskiego;
 - zatwierdzanie systemu jakości badań laboratoriów zewnętrznych, badających próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na podstawie oceny dokumentacji i wyników kontroli prowadzonych przez Oddział Laboratoryjny;
 - nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących postępowania ze zwłokami, w tym prowadzenie postępowania w sprawie zezwoleń na ekshumację oraz przewóz zwłok i szczątków ludzkich;
 - prowadzenie działalności kontrolnej w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 11 oraz w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej obejmował nadzorem sanitarnym 565 obiektów w tym:
- 31 obiektów wodnych,
 - 355 obiektów użyteczności publicznej,
 - 179 podmiotów leczniczych.

Obiekty nadzorowane przez ON-HK w 2023r.

Wykres 1. Zestawienie obiektów nadzorowanych przez Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej w 2023r.

Wydano 128 decyzji administracyjnych, w tym:

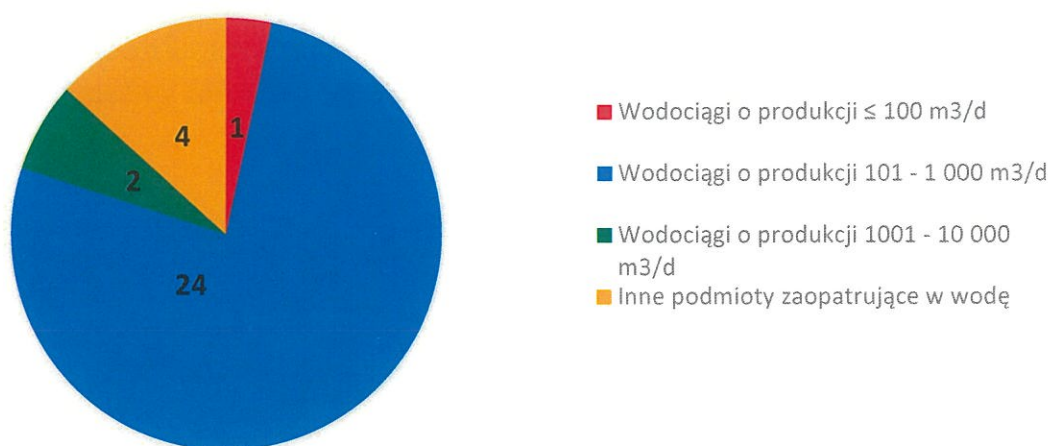
- na obiekty wodne - 76 decyzji merytorycznych i 8 decyzji płatniczych,
- na obiekty użyteczności publicznej - 4 decyzje merytoryczne i 17 decyzji płatniczych,
- na podmioty lecznicze – 6 decyzji merytorycznych i 2 decyzje płatnicze,
- 13 decyzji na ekshumacje,
- 2 decyzje na wywóz zwłok za granicę RP.

4.2. Nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Do zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia przez mieszkańców powiatu kolskiego wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Nadzorowano 27 wodociągów sieciowych oraz 4 inne podmioty zaopatrujące w wodę, która wykorzystywana jest w działalności produkcyjno-handlowej o różnej wydajności:

- < 100 m³/d – 1 wodociąg sieciowy (zlokalizowany na terenie wiejskim),
- 101-1000 m³/d – 24 wodociągi (1 w mieście i 23 na obszarze wiejskim),
- 1001-10000 m³/d – 2 wodociągi (2 w mieście),
- Inne podmioty zaopatrujące w wodę – 4 wodociągi zakładowe (4 w mieście).

PODZIAŁ OBIEKTÓW WODNYCH POD WZGLĘDEM PRODUKCJI WODY W M³ /DOBĘ

Wykres 2. Podział obiektów wodnych pod względem produkcji wody w m³/dobę w 2023r.

Skontrolowano 31 wodociągów, przeprowadzono 126 kontroli, wydano 84 decyzje administracyjne, w tym:

- 1 decyzję zatwierdzającą metody badawcze w Laboratorium Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kole,
- 68 decyzji o jakości wody,
- 7 decyzji – ocen higienicznych na zastosowane materiały lub wyroby służące do uzdatniania wody,
- 8 decyzji płatniczych za wykonane czynności kontrolne w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego.

W 2023r. została przeprowadzona modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Dąbiu polegającą na budowie nowego budynku stacji uzdatniania wody, budowie 2 stalowych naziemnych zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej, rozbiórce poprzedniego budynku stacji uzdatniania wody, rozbiórce budynku gospodarczego.

Inwestorem modernizacji była Gmina Dąbie. Po zakończonej modernizacji zostały wykonane badania w zakresie monitoringu parametrów grupy A ujętych w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) z uwzględnieniem organoleptyki, pełnego zakresu badań

bakteriologicznych, całego cyklu azotowego (amoniak, azotyny, azotany). W zakresie przebadanych parametrów stwierdzono, że woda z wodociągu publicznego Dąbie jest bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

W ramach przeprowadzonej w 2023r. inwestycji pn. modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Wsi zainstalowano pionowy zbiornik retencyjny do magazynowania wody uzdatnionej o pojemności 100m³, a także wymieniono pompy głębinowe, obudowę studni głębinowej nr 1 oraz orurowania technologicznego. Ponadto wykonano zewnętrzne sieci międzyobiektywne; wyposażono obiekt we wszystkie urządzenia i instalacje technologiczne; zamontowano kurki probiercze na rurociągach: wody surowej przed aeratorem, wody napowietrzonej za aeratorem, na wyjściu wody uzdatnionej z każdego filtra, na kolektorze ssącym i tłocznym zestawu pompowego oraz w miejscu podawania wody uzdatnionej do sieci wodociągowej. Inwestorem modernizacji była Gmina Osiek Mały.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole ocenił pozytywnie pod względem higienicznym materiały i wyroby biorące udział w procesie wydobywania oraz uzdatniania wody, zastosowane podczas modernizacji, wydając ocenę higieniczną – decyzję w dniu 06.03.2023r. Po zakończeniu prac na SUW wykonane zostały badania jakości wody w zakresie określonym w ww. decyzji – przedłożono niekwestionowane sprawozdania z badań. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole w dniu 21.08.2023r. wydał opinię sanitarną stwierdzającą wykonanie inwestycji zgodnie z dokumentacją projektową oraz spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych i nie wniósł zastrzeżeń przed przystąpieniem do użytkowania inwestycji.

W 2023 roku przeprowadzona została również modernizacja na Stacji Uzdatniania Wody w Rdutowie, podczas której wykonano: nowe ogrodzenie, utwardzono teren wokół budynku; wykonano termomodernizację budynku SUW i budynku technicznego; ocieplono i wykonano pokrycie dachu; dokonano odwiertu studni głębinowej nr 2; wykonano obudowę naziemnych studni głębinowych; przebudowano rurociąg wody surowej studni nr 1; zbudowano rurociąg wody surowej studni nr 2; przebudowano rurociąg wody uzdatnionej tłoczonej do sieci wodociągowej; wydzielono oddzielne pomieszczenie chlorowni z wejściem z zewnątrz; wykonano zbiornik bezodpływowy – neutralizator chloru; wymieniono orurowanie technologicznego układu filtracji; wyposażono układ filtracji w armaturę zaporową i kontrolno-pomiarową umożliwiającą automatyzację procesu uzdatniania wody. Na powyższe materiały i wyroby użyte przy modernizacji, a biorące udział w procesie uzdatniania wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole wydał ocenę higieniczną – decyzja Nr ON-HK.903.5.3.2023 z dnia 05.04.2023r. oceniając pozytywnie pod względem higienicznym materiały i wyroby użyte przy modernizacji stacji uzdatniania wody w miejscowości Rdutów. Inwestorem modernizacji była Gmina Chodów.

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole w związku z obecnością w wodzie z wodociągu publicznym Krzewo związków manganu w ilościach przekraczających dopuszczalną normę dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi podjął stosowne działania i dniu 30.06.2023r. wydał komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Krzewo, gmina Dąbie zaopatrującego w wodę mieszkańców miejscowości: Krzewo, Rośle, Lisice, Karszew, Kupinin, Baranowiec, Wiesiołów, Tarnówka Wiesiołowska, Zalesie oraz Dąbie, ul. Leśna. Mieszkańcy ww. miejscowości zostali poinformowani, że jakość wody odbiega od obowiązujących wymagań w zakresie związków

manganu, a jednocześnie dowiedzieli się, że przekroczenia te nie mają negatywnego wpływu na ich zdrowie. Wyższa zawartość związków manganu w wodzie może jedynie obniżyć cechy organoleptyczne wody poprzez zmianę jej smaku, brunatne zabarwienie armatury, przebarwienie bielizny podczas prania. Działania naprawcze podjęte przez administratora wodociągu publicznego Krzewo – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Dąbiu przyczyniły się do spadku stężenia wartości manganu. W dniu 19.07.2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole wydał komunikat odwołujący poprzedni z dnia 30.06.2023r. informując, iż jakość wody w zakresie związków manganu uległa stabilizacji.

Prowadząc nadzór sanitarny nad jakością wody w 2023r. pobrano łącznie 235 próbek wody, w tym 177 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu parametrów grupy A i B załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia oraz 12 próbek wody do badań na obecność bakterii z rodzaju Legionella Sp., 12 próbek wody pobranej w Stacji Dializ i 34 próbki wody z Pływalni Krytej w Kole.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole, w związku ze wzrostem ryzyka namnażania się bakterii z rodzaju Legionella w wewnętrznych instalacjach wodnych prowadził działania edukacyjno-informacyjne nt. użytkowania urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny mogących negatywnie wpływać na zdrowie pacjentów.

4.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W rejestrze PSSE w Kole w 2023 roku ujęto 355 obiektów użyteczności publicznej, skontrolowano 143 zakłady w toku 157 kontroli sanitarnych. Wydano 21 decyzji administracyjnych, nałożono 3 mandaty karne na ogólną sumę 700zł.

Ocena ustępów publicznych.

W nadzorze w 2023r. znajdowało się 11 ustępów publicznych. Skontrolowano 7 obiektów, które oceniono jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Ocena pływalni krytej.

W nadzorze PSSE w Kole jest 1 obiekt Pływalni Krytej w Kole, skontrolowany i oceniony jako bezpieczny pod względem sanitarno-technicznym i jakości wody.

Pływalnia zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Koło – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. 62-600 Koło, ul. Energetyczna 11. Źródłem ciepłej wody w obiekcie jest kotłownia miejska - Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. 62-600 Koło, ul. Przesmyk 1. W ramach nadzoru nad jakością wody do kąpielii pobrano i oceniono pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym 34 próbki wody z pływalni. Kontrola wewnętrzna jakości wody prowadzona była przez zarządcę obiektu wodnego na podstawie zatwierdzonego przez PPIS w Kole harmonogramu, w ramach której do badań laboratoryjnych pobrano ogółem 288 prób. Jakość wody basenowej w zakresie badanych parametrów oceniono jako bezpieczną do kąpielii.

Ocena Domów Pomocy Społecznej.

Nadzorem sanitarnym objęto 11 placówek pomocy społecznej (3 Domy Pomocy Społecznej oraz 8 innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej). Skontrolowano 6 obiektów w ramach 7 kontroli sanitarnych. Wszystkie obiekty oceniono jako dobre.

Ocena obiektów noclegowych.

Nadzorem sanitarnym objęto 29 obiektów (1 noclegownia, 4 hotele, 1 motel oraz 23 inne

obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie). Skontrolowano 15 obiektów w toku 16 kontroli sanitarnych. W 1 obiekcie - noclegowni stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny ścian i podłóg w niektórych pomieszczeniach obiektu. Zalecenia pokontrolne zrealizowano w wyznaczonym terminie.

Ocena zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej.

W tej grupie obiektów zarejestrowano 153 zakłady, w tym 61 zakładów fryzjerskich, 59 zakładów kosmetycznych, 5 zakładów tatuażu, 18 zakładów odnowy biologicznej oraz 10 innych zakładów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług. Skontrolowano 62 zakłady w ramach 65 kontroli sanitarnych. Wystawiono 4 decyzje płatnicze za kwestionowany obszar kontroli i nałożono 2 mandaty karne na sumę 500zł.

Ocena pozostałych grup obiektów użyteczności publicznej.

W tej grupie nadzorowano 149 obiektów, w tym: 23 tereny rekreacyjne, 25 cmentarzy, 15 miejsc przechowywania zwłok przed pogrzebem, 6 zakładów pogrzebowych, 8 przystanków PKP, 12 parkingów, 17 obiektów sportowych, 6 domów kultury, 19 stacji paliw, 12 przystanków autobusowych, 2 biblioteki, 1 muzeum, 1 sala zabaw dla dzieci oraz 2 podmioty administrujące altany śmietnikowe. Skontrolowano 52 obiekty w ramach 61 kontroli sanitarnych. Wystawiono 15 decyzji administracyjnych. Nałożono 1 mandat karny na sumę 200zł.

4.4. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa zamkniętego.

Na terenie powiatu usytuowany jest jeden zakład lecznictwa zamkniętego – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej -Szpital w Kole przy ul. Ks. J. Poniatowskiego 25. W roku 2023 przeprowadzono 4 kontrole: kompleksową, tematyczną i 2 rekontrole mające na celu sprawdzenie wykonania obowiązujących decyzji administracyjnych. Przeprowadzona w dniach 24-26.10.2023r. kontrola kompleksowa szpitala obejmowała swym zakresem: ocenę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego podmiotu leczniczego, w tym stanu higieniczno-sanitarnego, jaki powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne; ocenę zakładu w zakresie prawidłowości żywienia zbiorowego pacjenta i dystrybucji posiłków, kontrolę czystości instalacji wentylacji / klimatyzacji w obiekcie służby zdrowia, a także ocenę jakości wody w kierunku bakterii Legionella sp. Po przeprowadzonej kontroli sanitarnej PPIS w Kole wydał decyzję merytoryczną dotyczącą m. in. stanu sanitarno-higienicznego sterylizatorni, izby przyjęć, oddziału położniczo-ginekologicznego, oddziału dziecięcego, magazynu bielizny szpitalnej oraz magazynu odpadów medycznych.

W roku 2023 SPZOZ w Kole oddał do użytku nowe sale porodowe na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym. Przedmiotowe sale wyposażono w specjalistyczny sprzęt oraz urządzono je zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia (Dz. U. 2022 poz. 402).

W I połowie 2023 roku rozpoczęto remont Oddziału Wewnętrzny. Koniec prac zaplanowany jest na miesiąc kwiecień 2024r. Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg publiczny Koło. Jakość wody z przedmiotowego wodociągu jest pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole. SPZOZ w Kole nie posiada rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. SPZOZ został zobowiązany decyzją do zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę– termin realizacji na wniosek strony został przedłużony do 30.06.2024r.

4.5. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego.

W ewidencji Oddziału Nadzoru ds. Higieny Komunalnej znajdowało się ogółem 178 podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego. Kompleksowo skontrolowano 75 obiektów oraz przeprowadzono 3 kontrole sprawdzające, 2 kontrole tematyczne oraz 4 odbiory pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie działalności leczniczej.

W wyniku kontroli wystawiono 8 decyzji administracyjnych za kwestionowany obszar kontroli. Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole w związku z niespełnieniem wymagań wydał decyzję w ww. zakresie, której zarządzenia mają zostać spełnione i sprawdzone w roku 2024.

W 2023r. na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole znajdowało się 15 Gabinetów Profilaktyki Szkolnej.

W stosunku do roku 2022 liczba Gabinetów Profilaktyki Szkolnej nie uległa zmianie.

Spośród 15 Gabinetów Profilaktyki Szkolnej skontrolowano 5 obiektów w ramach 5 kontroli. Pielęgniarki szkolne współpracują z Inspekcją Sanitarną, lekarzami rodzinnymi, pracownikami szkoły, rodzicami i innymi lokalnymi instytucjami, m.in. z Polskim Czerwonym Krzyżem. W ramach współpracy z pracownikiem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Kole w placówkach szkolnych poprzez wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych oraz organizowanie przedsięwzięć prozdrowotnych kształtowane są postawy i zachowania prozdrowotne uczniów.

Realizowano przedsięwzięcia ujęte w planie zadań na rok 2023 oraz pozaplanowe, w tym:

- Prowadzono kontrole przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych zaopatrujących ludność w wodę do spożycia przez ludzi;
- Aktualizowano pliki woda Excel za poszczególne kwartały i zestawienia zbiorcze za 2023r.
- Opracowano oceny obszarowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla poszczególnych gmin oraz dla powiatu kolskiego;
- Opracowano oceny okresowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wszystkich wodociągów powiatu kolskiego;
- Dokonano weryfikacji punktów poboru próbek wody dla przedsiębiorstw wodociągowych sprawujących wewnętrzną kontrolę nad jakością wody;
- Sporządzano protokoły uzgodnień z przedsiębiorstwami wodociągowymi i zatwierdzono na 2023r. harmonogramy prowadzenia kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowe;
- Opiniowano regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gmin powiatu kolskiego (12 opinii).
- Opracowano dokumentację związaną z ekshumacjami (13 decyzji).
- Opracowano dokumentację dotyczącą wywozu zwłok za granicę (2 decyzje).
- Opracowano na wniosek Starostwa Powiatowego w Kole dokumentacje dotyczące sprowadzenia zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy (13 postanowień).
- Uczestniczono w opiniowaniu obiektów wodnych, użyteczności publicznej i podmiotów leczniczych (19 opinii).
- Na wniosek podmiotów przekazywano informacje gabinetom profilaktyki szkolnej i pomocy przedlekarskiej o zawartości fluorków w wodzie z poszczególnych obiektów wodnych w związku z prowadzonym programem fluoryzacji jamy ustnej.

4.6. Interwencje.

W 2023r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole wpłynęło 9 wniosków o interwencję. Złożone wnioski dotyczyły m. in.: nielegalnego zrzutu nieczystości płynnych do kanału Lubiny w Kole, nieczystości płynnych w piwnicy bloku mieszkalnego w Kole, obecności gryzoni na terenie posesji w miejscowościach Tarnówka Wiesiołowska gm. Dąbie oraz Wrząca Wielka gm. Koło, udzielania nieprawidłowych informacji dotyczących korzystania z solarium. Wszystkie interwencje zostały rozpatrzone, a w przypadku potrzeby pozyskania dodatkowych informacji współpracowano z właściwymi instytucjami.

5. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

W ramach działalności w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2023 przeprowadzono 35 kontroli, wydano 62 decyzje ustalające wysokość opłaty za wykonane czynności w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Wydano 17 postanowień dotyczących uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy lub ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

PPIS w Kole zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023r., poz. 338 ze zm.) rozpatrywał na bieżąco wnioski wpływające od samorządów, przedsiębiorców i mieszkańców powiatu kolskiego.

Opracowano i wydano **136** opinii sanitarnych, w tym:

- 16 opinii sanitarnych uzgadniających projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (8), projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (1) oraz zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (7),
- 54 opinie sanitarne co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 4 opinie sanitarne w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 26 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej,
- 23 opinie dotyczące dopuszczenia obiektów do użytkowania w trybie art. 56 Prawo Budowlane,
- 13 opinii dotyczących spełnienia wymagań higienicznych i sanitarnych w obiektach.

W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko wydano 7 opinii sanitarnych dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla sporządzanych projektów zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Uzgodnienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokonane zostały dla:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów gminy Babiak;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Cegielnianej;

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 1272/1 w obrębie Dąbie;
- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w Gminie Kłodawa – Etap XI;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Koło;
- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w Gminie Kłodawa – Etap XI (załącznik 11);
- projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olszówka.

Zaopiniowano **8** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz **1** projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zaopiniowane projekty wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dotyczyły:

- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap IX;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Cegielnianej;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Grzegorzew – Etap VIA;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w Gminie Kłodawa – Etap XI;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w Gminie Kłodawa – Etap XI (załącznik 11);
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki 1272/1 w miejscowości Dąbie;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie – Etap XI B;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Koło;
- zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olszówka.

Wydane zostały **54** opinie sanitarne co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Opinie sanitarne dotyczyły:

- budowy farm fotowoltaicznych (24),
- rozbudowy budynków produkcyjnych, gospodarskich (4),
- budowy i przebudowy dróg, stacji paliw płynnych (5),
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (7),
- budowa instalacji gazowej (6),
- poprawa gosp. ściekowej (2),
- wydobywanie wód geotermalnych (2),
- budowa kompleksu oświatowo-kulturalnego (1),
- wydobywanie kruszywa mineralnego, stawy ziemne (3).

W omawianym okresie sprawozdawczym wydano **4** opinie sanitarne uzgadniające warunki do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pod względem higienicznym i zdrowotnym dla planowanych przedsięwzięć. Opinie dotyczyły:

- rozbudowy instalacji do recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych – (1),
- budowy budynków inwentarskich do chowu brojlera kurzego (3).

Zaopiniowano 26 dokumentacji projektowych – projekty i plany dotyczące budowy nowych obiektów jak i adaptacji w celu dostosowania do obowiązujących wymagań sanitarnych. Opinie dotyczyły następujących grup obiektów:

- pomieszczeń dla zakładów kosmetycznych, odnowy biologicznej – (3),
- pomieszczeń na cele żywieniowe – lokale gastronomiczne z pełną produkcją posiłków, produkcja win – (3),
- budynków inwentarskich – (1),
- obiektów handlowo – usługowych, pomieszczenia magazynowe – (7),
- obiekty stacji uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków – (4),
- strzelnica wirtualna – (1),
- placówki oświatowo-wychowawcze – (4),
- obiekty użyteczności publicznej (zaplecze sanitarne) – (3).

Wydano 23 opinie sanitarne w związku z odbiorami obiektów po zakończeniu budowy i zgłoszeniu zamiaru przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023r., poz. 682 ze zm.). Dotyczyły następujących grup:

- obiektów usługowo-handlowych – (8),
- obiektów produkcyjno-magazynowych – (3),
- obiektów szkolno-przedszkolnych – (2),
- obiektów stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków – (6),
- placówek ochrony zdrowia – (3),
- obiektów użyteczności publicznej (GOK) – (1).

Opiniowano również lokale i pomieszczenia pod kątem dostosowania do prowadzenia działalności gospodarczej. Wydano 13 opinii sanitarnych o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych po wykonanych adaptacjach i modernizacjach. Dotyczyły one m.in.:

- obiektów gastronomicznych – (1),
- obiektów usługowych (gabinety kosmetyczne, fryzjerskie, tatuażu) – (8),
- rehabilitacji i odnowy biologicznej, poradni dietetycznej – (3),
- placówki punktu aptecznego – (1).

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023r. sporządzono:

- 19 zawiadomień o odstąpieniu od wniesienia sprzeciwu w sprawie oceny zgodności wykonania inwestycji z projektem budowlanym na podstawie art. 122a § 1 i § 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023r., poz. 775 ze zm.) w związku z art. 56 ust 1, pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2023r., poz. 682ze zm.);
- 7 wystąpień w sprawie przedłużenia terminu wydania opinii co do potrzeby sporządzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w związku z uzupełnieniem karty informacyjnej przedsięwzięcia;
- na podstawie art. 65 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023r., poz. 775 ze zm.) w związku z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023r., poz. 338 ze zm.) przekazano wg właściwości rzeczowej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego sprawę o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny

oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn: „Przebudowa linii WN 110 kV relacji Koło Ruchenna – Koło Wschód na odcinku od GPZ Koło Ruchenna do słupa nr 17”.

6. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy i chemikaliami.

6.1. Zakres nadzoru. Postępowanie administracyjne.

Oddział Nadzoru ds. Higieny Pracy sprawuje nadzór nad: stanem bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy w nadzorowanych zakładach, wprowadzaniem do obrotu niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów, stosowaniem prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, występowaniem czynników o działaniu rakotwórczym i mutagennym oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej. Prowadzony jest również nadzór nad wprowadzaniem do obrotu kosmetyków i środków zastępczych.

W roku 2023 na terenie powiatu kolskiego zewidencjonowano 349 zakładów pracy zatrudniających ogółem 10838 pracowników. Skontrolowano 142 zakłady pracy przeprowadzając 183 kontrole.

Prowadzono równocześnie szeroko zakrojoną profilaktykę zdrowotną poprzez udzielanie porad i przekazywanie informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania wpływu czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych, o działaniu rakotwórczym i mutagennym na zdrowie pracowników.

Strukturę podmiotów gospodarczych objętych ewidencją ilustruje tabela 1.

Tabela 1. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją w latach 2020-2023 według liczby zatrudnionych.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	LICZBA ZAKŁADÓW PRACY W EWIDENCJI				Odsetek całkowitej liczby zakładów nadzorowanych w 2023r.
	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.	
do 9	170	176	177	193	55,3%
10-49	119	117	121	118	33,8%
50-249	33	33	30	30	8,6%
250 i więcej	7	7	8	8	2,3%
RAZEM	329	333	336	349	100%

W ramach kontroli obejmujących ogólne warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy przeprowadzono:

- 137 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- 5 kontroli w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- 38 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- 35 kontroli w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- 95 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy,
- 3 kontrole w ramach nadzoru nad detergentami,

- 6 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, stwarzającymi zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

Z powodu stwierdzenia uchybień sanitarno-higienicznych wydano 27 decyzji merytorycznych i 28 decyzji płatniczych za wykonane czynności kontrolne w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego.

6.2. Nadzór nad warunkami środowiska pracy.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia:

- w 9 zakładach brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- w 3 zakładach brak rejestru czynników szkodliwych,
- w 4 zakładach brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego,
- w 3 zakładach niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń,
- w 13 zakładach uchybienia w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- w 8 zakładach w uchybienia zakresie czynników biologicznych,
- w 6 zakładach w uchybienia zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych,

Ogółem narażonych na czynniki szkodliwe w stężeniach i natężeniach przekraczających wartości normatywne (NDS i NDN) w roku 2023 było 795 pracowników, w tym na czynniki chemiczne - 66 pracowników, pyły - 266 pracowników, czynniki fizyczne (hałas, drgania, mikroklimat zimny i gorący, promieniowanie) - 586 pracowników.

W porównaniu z rokiem 2022 zmniejszyła się liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe ogółem o 94 osoby.

Wielu pracowników ekspozowanych było na oddziaływanie kilku czynników jednocześnie.

W celu ograniczenia narażenia pracowników pracodawcy podejmowali różnego rodzaju działania organizacyjne i techniczne poprzez np. montowanie osłon dźwiękoizolacyjnych, wprowadzanie automatyzacji, montaż centralnych wentylacji i odciągów oraz zapewnianie pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej.

W przypadkach, gdzie nie można było wprost obniżyć stężenia czy natężenia czynnika szkodliwego ze względów technologicznych (dotyczy to głównie narażenia na hałas), poprawę uzyskano poprzez wprowadzenie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas poprzez m.in. ograniczenie czasu ekspozycji przy obsłudze maszyn i urządzeń - tzw. rotacja pracowników, zmianowość.

Wykrycie przekroczeń było możliwe poprzez intensyfikację sprawowanego nadzoru nad warunkami pracy. Nasuwa to spostrzeżenie, że w wielu zakładach pracy nie prowadzi się systematycznie – zgodnie z określoną częstotliwością – pomiarów środowiskowych. Pomiaru takie prowadzone są zazwyczaj dopiero po kontrolach organów nadzoru nad warunkami pracy, co znajduje odzwierciedlenie w ilości wydanych decyzji administracyjnych w zakresie przeprowadzenia badań środowiskowych (w 9 zakładach stwierdzono brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych).

6.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W zakresie nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami nadzorem objęto 284 podmioty, w których przeprowadzono 137 kontroli.

Tabela 2. Liczba podmiotów w ewidencji oraz przeprowadzonych kontroli w roku 2023.

L.p.	Rodzaj podmiotu	W ewidencji	Liczba kontroli
1.	Producent	1	2
2.	Importer	2	3
3.	Dalszy użytkownik-formulator	15	4
4.	Dystrybutor substancji chemicznych i ich mieszanin	81	44
5.	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny	185	84
	RAZEM	284	137

Wydano 14 decyzji administracyjnych które dotyczyły:

- braku kart charakterystyki na stosowane substancje chemiczne i ich mieszaniny (w 12 zakładach),
- braku oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem czynników chemicznych stosowanych w zakładzie na stanowisku pracy (w 8 zakładach),
- braku spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin (w 9 zakładach),
- braku instrukcji stanowiskowych bhp zawierających informację przy sporządzaniu roztworów (w 1 zakładzie),
- brak instrukcji magazynowania substancji chemicznych i ich mieszanin zawierających niezbędne informacje (w 1 zakładzie).

W ramach realizowanego w 2023r. projektu REACH-EN-FORCE-11 (REF-11) dotyczącego zmian w załączniku II do rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006 (REACH) wprowadzanych przez rozporządzenie (UE) nr 2020/878, przeprowadzono kontrolę u dalszego użytkownika - formulatora, która nie wykazała nieprawidłowości.

Na terenie powiatu kolskiego objęto nadzorem 40 podmiotów wprowadzających produkty biobójcze, w których przeprowadzono 24 kontrole.

W roku 2023r. Główny Inspektor Sanitarny zlecił wzmożony nadzór:

- nad produktami stosowanymi jako środki biobójcze w basenach kąpielowych, akwariach i innych wodach (kat. 1 gr. 2 oraz kat. IV gr. 21) – przeprowadzono 6 kontroli w tym skontrolowano 11 produktów,
- produktów biobójczych należących do grupy produktowej 18 (insektycydy) i 19 (atraktanty i repelenty) - przeprowadzono 6 kontroli w tym skontrolowano 21 produktów,
- w zakresie udostępniania na rynku ziemi okrzemkowej jako produktu biobójczego nieposiadającego stosownego pozwolenia na obrót – przeprowadzono 2 kontrole podczas których nie stwierdzono występowania w obrocie ww. produktów.

W ww. tematach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach współpracy z innymi inspekcjami sanitarnymi w 2 podmiotach na terenie powiatu kolskiego dokonano wycofania 2 produktów biobójczych nieposiadających stosownego pozwolenia na obrót. W ramach nadzoru nad stosowaniem produktów biobójczych w działalności zawodowej przeprowadzono 38 kontroli. W ww. temacie nie stwierdzono nieprawidłowości. Na bieżąco prowadzony jest monitoring udostępniania produktów biobójczych na portalu e-commerce przez podmioty, działające na nadzorowanym terenie. Nie odnotowano produktów bez wymaganego pozwolenia.

Jednym z działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole były kontrole, które dotyczyły przestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W związku z powyższym prowadzona jest ewidencja zakładów (12 zakładów) stosujących prekursory narkotyków kategorii 2 i 3, które mogą być przetworzone na środek odurzający lub substancję psychotropową albo mogą służyć do ich wytworzenia. W w/w temacie skontrolowano 5 zakładów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach oceny spełnienia wymogów rozporządzenia dotyczącego detergentów (WE) nr 648/2004 przeprowadzono 2 kontrole w supermarketach oraz 1 kontrolę w sklepie chemicznym. Kontrole w powyższym zakresie obejmowały m.in. takie zagadnienia, jak: prawidłowy zakres informacji umieszczanych na etykiecie oraz karty charakterystyki na wprowadzane do obrotu produkty. Ww. temacie nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy.

W ewidencji Stacji znajdują się 72 zakłady pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze/mutagenne. W roku sprawozdawczym ww. temacie skontrolowano 26 zakładów pracy, w których przeprowadzono 35 kontroli.

Analizując narażenie zawodowe na substancje rakotwórcze, źródła i przyczyny zagrożeń w kontrolowanych zakładach w 2023r. ustalono 52 osoby narażone na czynniki rakotwórcze.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia:

- brak rejestru prac i pracowników pozostających w kontakcie z substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w 6 zakładach,
- brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 3 zakładach,
- brak lub nieaktualne oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem czynników rakotwórczych w 2 zakładach.

Na stanowiskach pracy w zakładach stwierdzono występowanie procesów technologicznych, podczas których dochodzi do uwolnienia substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym:

- prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy,
- prace związane z narażeniem na pyły drewna,
- prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla,
- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych,

oraz innych czynników zaliczanych do grona rakotwórczych: chromian potasu, dichromian potasu, siarczan kobaltu, benzen, formaldehyd, chlorek niklu.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż w zakładach, w których stwierdzono występowanie czynnika rakotwórczego pracodawcy podejmują działania zmierzające do minimalizacji narażenia poprzez: stosowanie odpowiednich środków ochrony osobistej, automatyzację procesów produkcji oraz montaż odpowiednich wentylacji.

W 2023r. do PPIS w Kole wpłynęły 282 zgłoszenia dotyczące prac transportowych wyrobów zawierających azbest z posesji. Na terenie powiatu kolskiego zarejestrowane są 2 podmioty zajmujące się usuwaniem, zabezpieczaniem, transportem wyrobów zawierających

azbest. Do PPIS w Kole w 2023r. wpłynęły 3 zgłoszenia dotyczące rozbiórek dachu z pokryciem azbestowym. Przeprowadzono 1 kontrolę ww. zakresie, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.5. Czynniki biologiczne.

W ewidencji Stacji zarejestrowanych jest 221 podmiotów, w których występują czynniki biologiczne. Przeprowadzono 95 kontroli w 89 zakładach pod względem narażenia pracowników na działanie czynników biologicznych.

W ekspozycji na szkodliwe czynniki biologiczne w skontrolowanych zakładach w 2023r. pracowało 941 osób (grupa II – 941 osób, grupa III – 206 osób).

Do grup zawodowych o największym ryzyku narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy zaliczani są pracownicy służby zdrowia i laboratoriów, pracownicy rolnictwa i leśnictwa, pracownicy zatrudnieni przy zbieraniu i przetwarzaniu odpadów i oczyszczaniu ścieków, pracownicy w zakładach produkujących żywność, pracownicy zatrudnieni przy pracach, w których dochodzi do kontaktu ze zwierzętami lub produktami pochodzenia zwierzęcego.

Dokonano oceny warunków pracy pracowników narażonych na czynniki biologiczne biorąc pod uwagę:

- ogólne środki bezpieczeństwa - stosowanie środków dezynfekcyjnych, sterylizacja,
- techniczne środki ochrony - wentylacja, śluzy, pomieszczenia socjalno – sanitarne,
- organizacyjne środki ochrony - zbieranie oraz usuwanie odpadów z zastosowaniem bezpiecznych i oznakowanych pojemników,
- środki ochrony indywidualnej - odpowiednią odzież i obuwie robocze,
- profilaktyczną ochronę zdrowia - okresowe badania lekarskie, szczepienia,
- procedury postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 7 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, które dotyczyły:

- braku oceny ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne(w 5 zakładach),
- braku szkoleń pracowników narażonych na czynniki biologiczne (w 5 zakładach),
- braku rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia (w 2 zakładach),
- braku rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia (w 2 zakładach).

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy wykonują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników na czynnik biologiczny m.in. poprzez szczepienia ochronne, stosowanie procedur i instrukcji bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, zapewnienie odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz środków do odkażania skóry i powierzchni.

6.6. Działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w obszarze środków zastępczych.

W 2023r. do PPIS w Kole nie wpłynęła żadna informacja o przypadkach zatrucia środkami zastępczymi lub o innych sytuacjach mogących wskazywać na używanie środków zastępczych z terenu powiatu kolskiego. Przeprowadzono, w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole, 6 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów, co do

których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, stwarzającymi zagrożenie życia lub zdrowia ludzi. Nie stwierdzono wprowadzania do sprzedaży produktów psychoaktywnych.

6.7. Działania w zakresie nadzoru nad kosmetykami.

W ewidencji Stacji znajdują się 1 podmiot, który jest producentem produktów kosmetycznych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z prowadzonym nadzorem nad obiektami wytwarzającymi produkty kosmetyczne pobrano próbki produktu kosmetycznego-soli kąpielowej w kierunku mikrobiologicznym, zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Próbką produktu kosmetycznego nie została zakwestionowana.

Ponadto w roku sprawozdawczym przeprowadzono 16 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne, które dotyczyły oceny zgodności produktu kosmetycznego z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 3 obiektach stwierdzono udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych (perfumy, wody toaletowe) zawierających substancję stwarzającą ryzyko dla zdrowia i życia ludzi z uwagi na zawartość w swoim składzie substancji o nazwie: (butylphenyl methylpropional, Lialil, BMHCA; Hydroxyisohexyl 3-cyclohexene Carboxaldehyde (4-(4-hydroksy-4-metylo-pentylo)-3-cyklohekseno-1-karboksaldehyd; Lyril, HICC). Wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące wycofania z rynku i nie udostępniania na nim produktów kosmetycznych. W ramach wymiany informacji pomiędzy inspekcjami sanitarnymi o produktach kosmetycznych stwarzających zagrożenie wprowadzanych na rynek przeprowadzono 4 kontrole, które nie potwierdziły obecności kwestionowanych produktów na terenie powiatu kolskiego.

6.8. Choroby zawodowe.

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, przeprowadzono 8 postępowań administracyjnych w zakresie występowania chorób zawodowych. Wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej: 4- przewlekłej choroby narządu głosu oraz 2 decyzje o braku podstaw do uznania choroby zawodowej, 2 postępowania przekazano wg kompetencji do PPIS innych powiatów.

Rok	Przewlekłe choroby narządu głosu Nr 15 wykazu chorób zawodowych	Uszkodzenie słuchu Nr 21 wykazu chorób zawodowych	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa Nr 26 wykazu chorób zawodowych
2020	11	0	0
2021	6	1	0
2022	1	0	1
2023	4	0	0

W roku 2023r. stwierdzono wzrost chorób dotyczących przewlekłych chorób narządu głosu.

6.9. Interwencje.

W 2023r. do PPIS w Kole wpłynęła 1wniosek o interwencję, która dotyczyła emisji zanieczyszczeń w związku ze składowanymi odpadami w ramach prowadzonej działalności. Interwencja została rozpatrzona terminowo, nie znalazła odzwierciedlenia w stanie faktycznym stwierdzonym podczas kontroli.

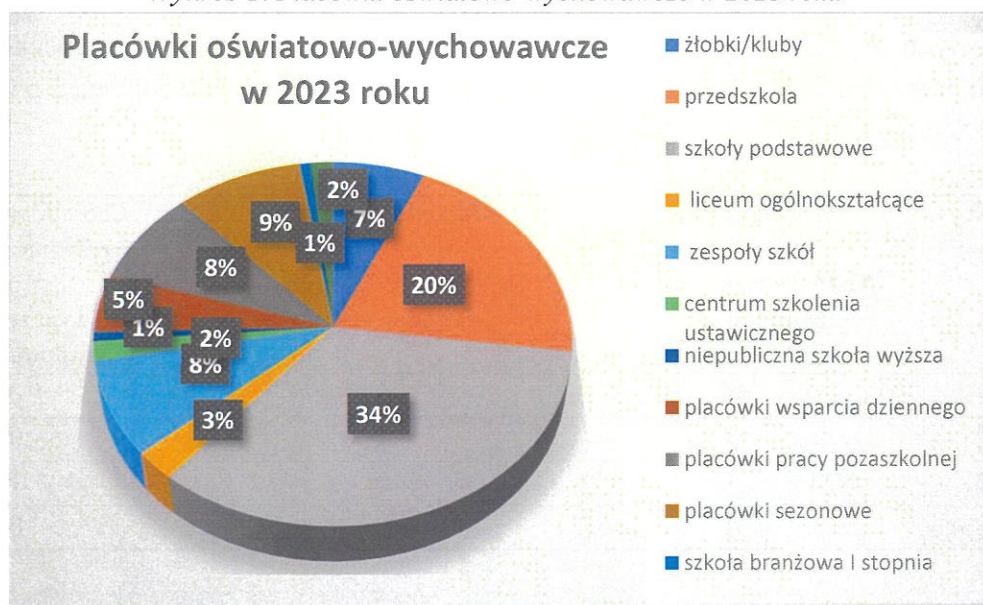
7. Stan sanitarny placówek dla dzieci i młodzieży.

7.1. Zakres nadzoru.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży nadzorem sanitarnym objęto 107 placówek stałych i 11 obiektów sezonowych, w tym:

- 8 żłobków/klubów dziecięcych,
- 24 przedszkola,
- 40 szkół podstawowych,
- 3 licea ogólnokształcące,
- 1 szkołę branżową I stopnia,
- 2 szkoły policealne,
- 10 zespołów szkół, w skład których wchodzi: 4 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 2 licea ogólnokształcące, 12 techników, 2 szkoły branżowe, 2 warsztaty szkolne, 3 szkoły specjalne, 3 internaty, 1 bursa szkolna, 1 poradnia psychologiczna.
- 2 placówki kształcenia ustawicznego (centra szkolenia zawodowego),
- 1 niepubliczna szkoła wyższa,
- 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego,
- 10 pozaszkolnych placówek specjalistycznych,
- 11 obiektów sezonowych - półkolonii zimowych oraz letnich organizowanych w miejscu zamieszkania.

Wykres 1. Placówki oświatowo-wychowawcze w 2023 roku

Zakres nadzoru nad warunkami pobytu dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych obejmował:

- elementy stanu technicznego i sanitarnego budynków, pomieszczeń i otoczenia placówek,
- warunki higieniczne pomieszczeń, w tym oświetlenie, wentylację, ogrzewanie, dostępność do urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- higienę procesów nauczania - rozkład zajęć dydaktyczno-wychowawczych z uwzględnieniem m.in. rozpoczynania zajęć o stałej porze oraz różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia, odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych,
- zapewnienie miejsc na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych,
- ergonomię mebli szkolnych i przedszkolnych,
- warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- przestrzeganie zasad stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach ze szczególnym uwzględnieniem opieki stomatologicznej,
- warunki i formy dożywiania uczniów,
- warunki wypoczynku dzieci w czasie ferii zimowych i letnich,
- ocenę przygotowania obiektów do wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej,
- ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.
- realizację wydanych decyzji i warunków przedłużeń terminów realizacji zaleceń ujętych w decyzjach,
- kontrole interwencyjne oraz odbiory nowych obiektów,
- kontrole tematyczne dotyczące działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków szkolnych, wad postawy, wad wzroku oraz zdrowego odżywiania.

Działania profilaktyczno-edukacyjne w placówkach prowadzone w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego uczniów.

7.2. Ocena stanu technicznego obiektów.

Kontrole obejmowały ocenę stanu technicznego i sanitarnego budynków, pomieszczeń i otoczenia placówek, realizację wydanych decyzji oraz wnioski o interwencję i odbiory nowych obiektów. Przeprowadzono **136** kontroli w **83** placówkach nauki, opieki, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji, z których korzystało łącznie **16667** dzieci i młodzieży. W celu poprawy warunków pobytu uczniów w szkołach i innych placówkach oświatowych wydano **51 decyzji administracyjnych** (17 decyzji merytorycznych i 24 decyzje płatnicze, 8 decyzji przedłużających, 1 decyzja zatwierdzająca, 1 decyzja zmieniająca). Decyzje merytoryczne dotyczyły doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego: dróg dojścia do placówki, elementów wyposażenia placów zabaw oraz boisk szkolnych, powierzchni ścian i sufitów oraz podłóg w salach zajęć, w sanitariatach, na korytarzach szkół, w salach gimnastycznych, zapewnienia właściwego oświetlenia w salach zajęć, zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania, zapewnienia w placówce pomieszczenia o właściwych

warunkach sanitarno-higienicznych profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz zapewnienia uczniom opieki stomatologicznej przez placówki przez porozumienie z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą z zakresu leczenia stomatologicznego.

7.3. Ocena warunków do utrzymania higieny.

W 2023 roku wszystkie skontrolowane placówki były podłączone do wodociągu miejskiego lub gminnego. Żadna placówka nie korzysta z własnego ujęcia wody. W zakresie gospodarki ściekowej podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej miejskiej/gminnej posiada 58 placówek (69,9% placówek skontrolowanych). W pozostałych 18 placówkach nieczystości płynne odprowadzane są do bezodpływowych zbiorników (szamba), natomiast 7 placówek posiada własne oczyszczalnie ścieków. Wszystkie nadzorowane placówki posiadają ustępy wewnętrzne skanalizowane.

W 4 placówkach (2 przedszkola, 1 szkoła podstawowa, 1 zespół szkół) nie zapewniono zgodnego z przepisami zachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (4,81% skontrolowanych obiektów), określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022r. poz. 1225). Stan nieznacznie uległ pogorszeniu.

Właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej zapewniły 74 placówki na 83 skontrolowane obiekty oświatowo-wychowawcze (89,2% skontrolowanych obiektów).

W 2 placówkach stwierdzono zaniedbanie czystości i porządku na terenie placówek (1 klub malucha i 1 przedszkole) i nałożono 2 mandaty karne o łącznej wartości 400zł.

W 8 placówkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny (2 kluby malucha, 2 przedszkola, 4 szkoły podstawowe) - wydane zostały decyzje administracyjne. Przeprowadzono kontrole sprawdzające w tych placówkach, które wykazały poprawę warunków do utrzymania higieny osobistej oraz usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych.

7.4. Ocena dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów.

Dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 18 placówkach (przedszkola, szkoły podstawowe), w 54 oddziałach na 743 stanowiskach pracy ucznia (2229 oznaczeń). Oceniano dostępność wyposażenia oraz poprawność rozmieszczenia dzieci i uczniów w ławkach i stolikach, zgodnie z obowiązującymi normami. Tylko w 1 placówce stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły 3 uczniów.

W celach edukacyjnych przesłano do wszystkich placówek szkolnych i przedszkoli za pośrednictwem organu prowadzącego – pisma informacyjne z poradnikiem „Ergonomiczne stanowisko pracy ucznia”, które zostały właściwie wykorzystane przez placówki oświatowe. Meble w większości placówek są utrzymane w dobrym stanie technicznym, oznakowane, prawidłowo zestawione i dostosowane do wzrostu uczniów. W skontrolowanych placówkach przynajmniej raz w roku pielęgniarka lub higienistka szkolna w ramach przeprowadzonego bilansu zdrowia, dokonuje pomiaru wzrostu dziecka, na podstawie którego dostosowuje się meble do warunków antropometrycznych ucznia. Uczniowie znają oznakowanie stolików i krzesełek, z których powinni korzystać.

Kontrole w zakresie przygotowania szkół do nowego roku szkolnego wykazały, że dyrektorzy

placówek, w miarę pozyskiwanych środków finansowych, sukcesywnie stare meble wymieniają na nowe (informacje zawarte w protokołach kontroli) oraz kontynuują działania w zakresie ergonomii stanowisk.

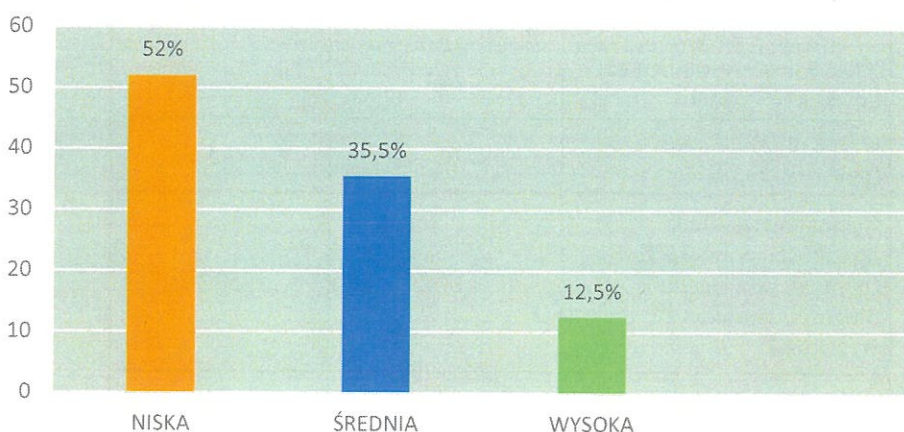
7.5. Inne pomiary fizyczne.

W ramach działań kontrolnych oceną objęto obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. W 13 szkołach podstawowych dokonano pomiaru obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Badaniem objęto 1246 uczniów. W wyniku analizy przeprowadzonych pomiarów stwierdzono:

-w niskiej normie: waga tornistra < 10%wagi ucznia, mieści się 650 uczniów (tj. 52, 17 % badanych),

-w średniej normie waga tornistra stanowi 10% - 15% wagi ucznia, mieści się 441 uczniów (tj. 35,39% badanych),

-w wysokiej normie waga tornistra $\geq 15\%$ wagi ucznia, mieści się 155 uczniów (tj. 12,44% badanych).

Wykres 2. Analiza obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Kontrole wykazały przekroczenia normy ciężaru tornistrów szkolnych. Podczas przeprowadzonych badań tylko w jednej placówce nie stwierdzono przekroczeń obciążenia uczniów ciężarem tornistrów tj. 15% masy ciała ucznia. Spośród wszystkich zważonych plecaków najcięższy ważył 9,66 kg i należał do ucznia klasy VI. Podczas prowadzonych badań zaobserwowano, że czynnikami wpływającymi na znaczne obciążenie tornistrów szczególnie wśród dzieci klas młodszych są: zestawy podręczników z danego przedmiotu - po dwa podręczniki, ćwiczenia i duży zeszyt do pisania, książki i zeszyty nie ujęte w planie zajęć lekcyjnych, zeszyty w twardej oprawie, dodatkowe piórniki, przybory szkolne, bidony z wodą o dużej pojemności, ciężkie termosy, worki/torby z ubraniami na zajęcia wychowania fizycznego, odzież wierzchnia, bluzy, słodycze. W każdej placówce po zakończonych badaniach omówione zostały wyniki pomiarów z dyrektorami szkół. Dyrektorzy placówek informowali PPIS o podjętych w szkołach działaniach w celu zmniejszenia obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Jednym z działań w skontrolowanej placówce było zakupienie dodatkowych zestawów podręczników w celu pozostawiania w szkole oraz zamówienie szafek indywidualnych dla uczniów aby ułatwić pozostawianie podręczników w szkole.

Większość szkół, w których przeprowadzono badania posiada pomieszczenia szatni z indywidualnymi szafkami dostępnymi dla wszystkich uczniów szkoły, które przeznaczone są do przechowywania odzieży wierzchniej, odzieży sportowej oraz rzeczy osobistych uczniów. W salach zajęć znajdują się miejsca do przechowywania podręczników szkolnych - wydzielone półki lub szafki, ławki szkolne z koszykami. Uczniowie często nie korzystają z nich - fakt ten potwierdzają uzyskane wyniki badań.

Pracownicy PSSE w Kole podczas dokonywania pomiarów przeprowadzili w każdej kontrolowanej szkole szereg działań o charakterze edukacyjno - informacyjnym w formie rozmów indywidualnych oraz pogadanek z uczniami w zakresie prawidłowego pakowania i noszenia tornistrów, prawidłowej postawy ciała, aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. W placówkach pozostawiono ulotki informacyjne dotyczące tornistrów szkolnych dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców dzieci.

Ogółem wykonano **6739** oznaczeń fizycznych. Wykonane pomiary przedstawiono w poniższej tabeli:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Badania ogółem</i>	<i>Oznaczenia fizyczne</i>
Ocena dostosowania mebli do zasad ergonomii	743	2229
Ocena mikroklimatu (pomiary temperatury)	65	65
Ocena powierzchni i wysokości pomieszczeń (pomiary powierzchni: długości, szerokości i wysokości)	174	522
Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w zakresie zapewnienia ciepłej wody	128	128
Ocena prawidłowości usytuowania pojemników na odpady względem budynku placówki	57	57
Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych	1246	3738
<i>Razem</i>	2413	6739

7.6. Ocena higieniczna tygodniowych rozkładów zajęć.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania w 20 placówkach (173 oddziałach), przeprowadzono ocenę higieniczną tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Oceniając zwrócono uwagę czy zajęcia rozpoczynały się o stałej porze i różnica pomiędzy dniami nie była

większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie była większa od 1 godziny. Stwierdzono nieprawidłowości w 2 szkołach podstawowych w 6 oddziałach w zakresie różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia większej od 1 godziny. W pozostałych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości. Uwzględniano różnorodność zajęć w danym dniu, nie łączono w kilkugodzinowe bloki zajęć z tego samego przedmiotu. Prawidłowo skonstruowany plan lekcji musi uwzględniać również potrzebę wypoczynku między lekcjami. Czas trwania przerwy międzylekcyjnej, we wszystkich kontrolowanych placówkach, umożliwiał uczniom krótki odpoczynek. Placówki zapewniały przerwy 10 minutowe i przynajmniej jedną przerwę dłuższą, która między innymi umożliwiała uczniom spożycie posiłku. Długość przerw międzylekcyjnych ustalana była przez dyrektorów po zasięgnięciu opinii rady rodziców oraz samorządu uczniowskiego. Wszystkie skontrolowane placówki umożliwiały uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu. Przerwy 5 minutowe zdarzają się, szczególnie w wiejskich szkołach – związane jest to godzinami dowozów uczniów. Podczas kontroli zaobserwowano na przerwach zmniejszoną aktywność starszych uczniów w placówkach, w których w regulaminie szkoły nie ma zakazu korzystania z telefonu komórkowego (przerwa spędzana jest przez dzieci przy telefonie, dzieci nie chcą wychodzić na świeże powietrze). Roczna ocena rozkładu zajęć oraz organizacji czasu pobytu w szkole w nadzorowanych placówkach oświatowych nie wykazuje znaczących zaniedbań w tym temacie.

7.7. Ocena warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

We wszystkich skontrolowanych placówkach oświatowych uczniowie objęci byli opieką medyczną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną. Tylko w 9 placówkach gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej były dyspozycji uczniów jednej szkoły. Stan sanitarny i techniczny bez zastrzeżeń. W 38 placówkach pielęgniarki sprawowały opiekę w pomieszczeniach zastępczych. Infrastruktura do prowadzenia profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach ulega stopniowej poprawie. W 2023 roku wydano 6 decyzji administracyjnych dotyczących zapewnienia pomieszczenia profilaktycznej opieki zdrowotnej spełniającego właściwe warunki sanitarno-higieniczne. W 43 skontrolowanych placówkach podpisano umowy dotyczące opieki stomatologicznej poza terenem placówki. Na zapewnienie opieki stomatologicznej w szkołach wydano 2 decyzje administracyjne a zalecenia pokontrolne w 2 placówkach. W wyniku realizacji decyzji wydanych w 2022 roku zostały podpisane umowy na zapewnienie opieki stomatologicznej w 2 placówkach.

7.8. Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Nadzór w zakresie stosowania substancji i preparatów chemicznych obejmował między innymi: sposób przechowywania, właściwe oznakowanie, posiadanie kart charakterystyki, aktualny wykaz substancji chemicznych i ich mieszanin, wyposażenie w środki ochrony indywidualnej i do udzielania pierwszej pomocy. Skontrolowano 8 placówek (5 szkół podstawowych, 2 zespoły szkół, 1 liceum), które posiadały substancje chemiczne i ich mieszaniny. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

7.9. Ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Nastąpiła dalsza poprawa w zakresie warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poprzez generalny remont sali gimnastycznej w budynku Zespołu szkół w Kościelcu po realizacji decyzji administracyjnej wydanej przez PPIS w 2023r., otwarcie kompleksu boisk szkolnych na terenie szkoły podstawowej w Kole oraz otwarcie Centrum Sportowo-Rekreacyjnego usytuowanego przy szkole, należącego do Gminy Olszówka.

W wielu placówkach uczniowie korzystają z obiektów sportowych np.: Pływalni Miejskiej w Kole, boisk/stadionów sportowych, hal sportowych, siłowni należących do organów samorządowych a usytuowanych w pobliżu lub na terenie szkół, w tym: z hal sportowych - 5 placówek, z pływalni i stadionu sportowego - 5 placówek, z boisk sportowych/stadionu – 11 placówek.

Ze względu na niewystarczającą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 3 szkołach zajęcia nadal prowadzone są w salach zajęć lub na korytarzach.

7.10. Ocena prowadzenia dożywiania uczniów.

W placówkach szkolnych prowadzone było dożywianie uczniów w różnych formach. Skontrolowano 41 placówek, które zapewniły wydawanie ciepłych posiłków, w tym obiady dwudaniowe wydawane były w 32 szkołach dla 2847 uczniów, a obiady jednodaniowe w 9 szkołach dla 255 uczniów. Ogółem z ciepłych posiłków korzystało łącznie 3102 dzieci i młodzieży. Dla 330 uczniów prowadzone dożywianie dofinansowane było przez Miejskie lub Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

W roku szkolnym 2023/2024 w 13 placówkach przygotowywane były posiłki w stołówkach szkolnych. W pozostałych skontrolowanych 28 placówkach posiłki dostarczane były przez zewnętrzne firmy cateringowe.

W 7 placówkach organizowane były śniadania szkolne, z których korzystało 635 uczniów. Podawanie napoju zorganizowano w 40 placówkach, liczba korzystających 4865 uczniów (herbata, woda w dzbankach, z dystrybutora, poidelka). W szkołach podstawowych realizowany był „Program dla Szkół”, w ramach którego dla uczniów klas I-V wydawano mleko lub przetwory mleczne (jogurty, mleko, kefir) oraz owoce i warzywa. Z programu korzystało 958 uczniów w 12 szkołach. W 3 skontrolowanych szkołach usytuowane były sklepiki szkolne, a w 7 automaty z żywnością. Wszystkie spełniały wymagania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W szkołach ponadpodstawowych usytuowane są punkty małej gastronomii (ajent) oraz 1 sklepik (ajent) w szkole podstawowej, znajdujące się pod nadzorem PPIS w Kole.

W 2 szkołach podstawowych zamontowano fontanny z wodą do picia, podłączone do wody wodociągowej, zgodnie z wytycznymi Państwowego Zakładu Higieny - „Zasady udostępniania wody wodociągowej dzieciom w placówkach szkolno-wychowawczych - bezpieczne formy i zalecenia higieniczno-sanitarne.” - przedłożono niekwestionowane wyniki z badań mikrobiologicznych wody. W jednej placówce fontanna czasowo wyłączona z użytkowania, uczniowie korzystają z dystrybutorów.

7.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W elektronicznej bazie wypoczynku na terenie powiatu kolskiego, zgodnie z wykazem zgłoszono i zarejestrowano do Kuratorium Oświaty 2 turnusy wypoczynku zimowego usytuowane w jednej placówce oraz 9 turnusów wypoczynku letniego usytuowane w czterech placówkach w miejscu zamieszkania.

Podczas trwania wypoczynku zimowego przeprowadzono kontrole 2 turnusów, na których wypoczywało łącznie 48 uczestników. Podczas trwania wypoczynku letniego przeprowadzono 7 turnusów, na których wypoczywało ogółem 105 uczestników. W wypoczynku letnim i zimowym nie odnotowano tzw. placówek „dzikich”. Oceniano stan sanitarny placówek i warunki do utrzymania higieny osobistej uczestników, nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z zakończeniem stanu zagrożenia epidemicznego Covid-19 stopniowo zwiększa się liczba uczestników wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w porównaniu z poprzednimi latami (82 uczestników w 2021 roku, 124 uczestników w 2022r., 153 uczestników w 2023r.). Placówki były przygotowane prawidłowo, zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku zimowego i letniego, oferowały dla uczestników różnorodny program.

8. Działania prowadzone w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Podstawowe kierunki działań oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia wynikają z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. Dotyczą one w szczególności promowania zdrowego stylu życia oraz realizacji programów polityki zdrowotnej państwa.

Zgodnie z planem na rok 2023 inicjowano, koordynowano oraz podejmowano działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyki tytoniowej,
- profilaktyki nowotworowej,
- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki innych chorób zakaźnych i pasożytniczych,
- profilaktyki uzależnień od narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych,
- racjonalnego odżywiania,
- propagowania szczepień ochronnych,
- promowania zdrowego stylu życia, w tym racjonalnego odżywiania i aktywności fizycznej oraz rolnictwa ekologicznego,
- Bezpieczeństwa żywności w celu zapobiegania zatruciom pokarmowym.

Na terenie powiatu kolskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim.

Promocja aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia to ważna tematyka, która jest rozwijana w szkołach podstawowych powiatu kolskiego dzięki realizacji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „**Trzymaj Formę!**” współorganizowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek

Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem programu "Trzymaj Formę!" jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki, umożliwiając uczniom poszukiwanie i realizowanie własnych pomysłów prozdrowotnych bezpośrednio wpływających na jego skuteczność.

Do realizacji ww. programu w powiecie kolskim przystąpiło 21 placówek, co stanowi 51 % szkół podstawowych.

Promując aktywność fizyczną i model zdrowego odżywiania Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kole zorganizowała w minionym roku Konferencję Edukacyjno-Profilaktyczną pt. „Żywność dzieci i młodzieży inwestycją w przyszłość”, która odbyła się GOK w Kłodawie i była skierowana do dyrekcji, pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania, przedstawicieli Rady Rodziców, administratorów szkolnych sklepików oraz przedstawicieli firm odpowiedzialnych za żywienie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Miasta Koła oraz Powiatu Kolskiego. Tematyka Konferencji nawiązywała do rozwoju chorób cywilizacyjnych będących konsekwencją złego odżywiania oraz małej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

Zdrowy styl życia oraz jego elementy były także tematami spotkań edukacyjnych prowadzonych przez pracownika Oświaty Zdrowotnej PSSE z mieszkańcami naszego powiatu – zarówno uczniami szkół podstawowych, pracownikami zakładów pracy ale także seniorami, którzy starali się systematyzować swoją dotychczasową wiedzę o zdrowym stylu życia, by móc bardziej aktywnie dbać o zdrowie i zapobiegać chorobom.

Profilaktyka palenia tytoniu

Profilaktyka palenia tytoniu skupiała się szczególnie na podejmowaniu szeregu działań, których realizacja zmierzała do ograniczenia rozpowszechniania i zapobiegania palenia tytoniu (papierosów i e-papierosów) przez dzieci i młodzież poprzez realizację programów edukacyjnych propagujących modę na niepalenie.

W szkołach podstawowych naszego powiatu realizowane są antytytoniowe programy edukacyjne:

„**Bieg po zdrowie**” to program mający na celu zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów klas IV na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Z terenu powiatu kolskiego do programu przystąpiło 26 szkół podstawowych, czyli 63%.

Program przedszkolnej edukacji antynikotynowej

„**Czyste powietrze wokół nas**” program skierowany do dzieci 5, 6 -

letnich, mający na celu zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Do programu tego przystąpiło 13 placówek szkolnych kształcących dzieci 5-6 letnie oraz 11 placówek przedszkolnych.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ponieważ okres przedszkolny to niezmiernie ważny etap kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia, dlatego tak istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat.

Grupa, do której skierowany jest ten program, to dzieci w wieku 5-6 lat.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenia programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W realizacji Programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne” na terenie powiatu kolskiego wzięło udział 14 oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych oraz 12 placówek przedszkolnych.

„Mamo, tato - co Wy na to?”

Program edukacyjny „Mamo, Tato – co Wy na to?” skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 letnich), ich rodziców i opiekunów. Celem Programu jest zwrócenie uwagi osób dorosłych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi - przede wszystkim rodziców - na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci 5-6 letnich, uwrażliwia ich na potrzeby „małego” człowieka, pomaga w budowaniu relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa oraz pozwala uświadomić rodzicom jak wielką rolę odgrywają w rozwoju własnego dziecka. Do realizacji programu przystąpiło 7 oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych oraz 6 placówek przedszkolnych.

W kwietniu 2023 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna woj. wielkopolskiego rozpoczęła realizację wojewódzkiego **projektu edukacyjnego pt.: „Mam zdrowe zęby!”**, którego celem jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Realizacja założeń projektu docelowo ma zwiększać świadomość dzieci dotyczącą konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów oraz utrwalać wiedzę na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy. W ramach realizacji tego projektu prowadzona była edukacja dla najmłodszych dzieci ze szkół podstawowych oraz przedszkoli, wraz z instruktażem prawidłowego mycia zębów podczas spotkań edukacyjnych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz podczas akcji profilaktycznych, które odbywały się na terenie powiatu kolskiego.

W ramach tego projektu przeprowadzono także na kilku etapach (szkolnym, powiatowym i wojewódzkim) wojewódzki konkurs „Mój zębowy niezbędnik”, którego zadaniem było wykonanie pracy plastycznej w formacie A4 prezentującej przybory niezbędne do prawidłowej higieny jamy ustnej. Z terenu naszego powiatu w konkursie na etapie powiatowym wzięło udział 19 szkół podstawowych (216 uczniów), z których nadesłano 57 prac.

Powiatowa komisja konkursowa wyłoniła 3 zwycięskie prace:

- 1 MIEJSCE - zajęła praca wykonana przez uczennicę Zespołu Szkół w Bogusławicach
 - 2 MIEJSCE - zajęła praca wykonana przez uczennicę Zespołu Szkół w Brdowie
 - 3 MIEJSCE - zajęła praca wykonana przez uczennicę Szkoły Podstawowej w Kiełczewie
- Zwycięskie prace reprezentowały nasz powiat na etapie wojewódzkim konkursu.

„ARS, czyli jak dbać o miłość?” – ten program profilaktyczny był realizowany w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Skierowany głównie do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców.

Wyjątkowość tego programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień, gdyż skupiano się na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo i o tym jak nadużywanie tych substancji może negatywnie wpływać na te wartości. Program realizowany był w kontekście macierzyństwa i ojcostwa, gdyż nieprawidłowe zachowania idące w tym kierunku mogą być bardzo szkodliwe i w znacznym stopniu wpływać na dalsze funkcjonowanie i życie.

Celem ww. programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program ma wzbudzić u młodzieży refleksję nad ważnymi dla nich wartościami. Jego oryginalnym założeniem jest odwołanie się do najbardziej cennej wartości w życiu ludzkim jaką jest miłość, a mniej do dotychczas stosowanych motywów w rodzaju zdrowia jako takiego lub wolności jako takiej. Zdrowie i wolność są tu rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz

zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia.

Ww. program na terenie powiatu kolskiego był realizowany w 2023r. w 7 placówkach ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie naszego powiatu (LO w Kole, ZSEA w Kole, ZST w Kole, PL Sztuk Plastycznych w Kościelcu, ZSOiT w Kłodawie, ZSCKR w Powierciu, ZSCKU w Kościelcu).

Wybierz życie – pierwszy krok – to program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy skierowany głównie dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Jego głównym celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna), motywowanie młodych kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym oraz dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne (im wcześniej zaczniesz się leczyć, tym łatwiejsza będzie kuracja).

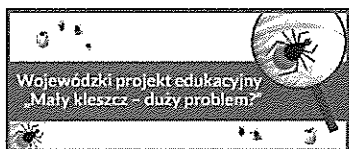
Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” był realizowany w szkołach ponadpodstawowych, w ramach ścieżki edukacyjnej (między-przedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej, gdzie poszczególni nauczyciele mogli włączać treści programowe do swoich lekcji.

W.W program był realizowany w 6 z 7 placówek oświatowych funkcjonujących na terenie powiatu kolskiego.

„Znamię! Znam je?” – to krajowy program edukacyjny kierowany w szczególności do uczniów szkół ponadpodstawowych. Jego celem jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem. **Czerniak jest nowotworem złośliwym skóry**, który powoduje, że skóra ciemnieje przy kontakcie z promieniowaniem ultrafioletowym. Czerniaki najczęściej pojawiają się na skórze ale także w obrębie ust, nosa oraz gałki ocznej. Charakteryzuje się bardzo szybkim i agresywnym wzrostem oraz wczesnymi i licznymi przerzutami. Dzięki zajęciom edukacyjnym uczniowie naberą umiejętności rozpoznania czerniaka, nauczą się regularnego samobadania skóry, poznają czynniki podnoszące ryzyko zachorowania na czerniaka, a stosując zasady ochrony przed czerniakiem, uchronią się przed zachorowaniem na nowotwór skóry.

Do niniejszego programu przystąpiło 7 placówek oświatowych kształcących uczniów na etapie ponadpodstawowym.

„Mały kleszcz-duży problem”

Projekt informacyjno-edukacyjny, który powstał ze względu na gwałtowny wzrost liczebności kleszczy oraz zwiększenia się obszarów ich występowania ma na celu poprawienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych z nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. Informacje dotyczące etapów rozwoju kleszczy, miejsc ich żerowania, ukąszeń, wiadomości dotyczące sposobów postępowania po ukąszeniu przez kleszcza, a także profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych były udostępniane drogą elektroniczną za pośrednictwem strony internetowej PSSE Koło oraz Facebooka, a także podczas szkoleń przeprowadzanych w okresie wiosenno-letnim, podczas akcji profilaktycznych oraz okazjonalnych festynów, które odbywały się na terenie powiatu kolskiego z udziałem dzieci, młodzieży i dorosłych.

Realizując ww. projekt podejmowano współpracę z: Komendą Powiatową Policji w Kole, WOPR Oddz. Koło, PCK Oddz. Koło, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Kole i w Koninie, OSP Brdów, Urzędem Gminy w Kościelcu, Szkołą Podstawową w Łuczywnie, Wólce Czepowej oraz Urzędem Miasta i Gminy Kłodawa.

Profilaktyka Raka Piersi.

Wzorem lat wcześniejszych kontynuowano działania w zakresie profilaktyki nowotworów piersi. Ponadto od marca 2023r. Inspekcja Sanitarna Województwa Wielkopolskiego rozpoczęła realizację projektu edukacyjnego dotyczącego profilaktyki raka piersi pt.: „Co kryją Twoje piersi?”. Celem projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców woj. wielkopolskiego poprzez: dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych), dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego, wzbudzenie i poprawa motywacji kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym oraz uświadomienie zagrożenia jakie niesie zachorowanie na raka piersi.

Szkolenia przeprowadzono dla młodzieży w szkołach średnich na terenie naszego powiatu – ZSEA w Kole, ZST w Kole, ZSOiT w Kłodawie, ZSCKR w Powierciu. Dla osób dorosłych zatrudnionych w firmach tj. np. Saint-Gobain HPM Polska Sp. z o.o. oraz KGW w Studzieniu, pracowników Urzędu Gminy w Grzegorzewie, dla zainteresowanych mieszkańców gminy Przedecz. W październiku wraz ze Starostwem Powiatowym w Kole zorganizowano także Akcję pt. Kolski Marsz Życia, przypominającą kobietom i zachęcającą mieszkanki Koła i okolicznych miejscowości do badania się. Po Marszu w siedzibie Starostwa odbyło się szkolenie wraz z warsztatami z wykorzystaniem modelu fantomu piersi do nauki technik i zasad prawidłowego samobadania piersi.

Ponadto uczestnicząc w Dniu Kobiet zorganizowanym przez Starostwo Kolskie, w ewencie

„Femina” zorganizowanym przez Honeywell Spa oraz w Białych Sobotach zorganizowanych przez SP ZOZ w Kole przekazywano kobietom wiedzę teoretyczną dotyczącą profilaktyki nowotworów piersi i techniczną dotyczącą metod samobadania piersi.

Wartym podkreślenia jest fakt, że profilaktyka nowotworów piersi jest włączona w stałe działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole, które będą kontynuowane w kolejnych latach.

Profilaktyka HIV/AIDS

Działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzone są w oparciu o Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Głównym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS, zmniejszenie liczby zakażeń HIV na drodze ryzykownych zachowań, a także podniesienie poziomu akceptacji i tolerancji dla osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. Przeprowadzono dla młodzieży szkolenie pt. „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia- kontra HIV” w Zespole Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych im. S.W. Grabskich w Kole. Przedstawiciele uczniów szkoły zapoznano z najnowszą wiedzą dotyczącą HIV/AIDS, metodami zapobiegania, leczenia, a także aspektami etycznymi i prawnymi zachowania się w stosunku do osób zakażonych/chorych na HIV/AIDS. Liderzy mieli za zadanie dzielić się zdobytą wiedzą z kolegami i koleżankami podczas spotkań towarzyskich. W ramach realizacji profilaktyki HIV/AIDS, podjęto także działania edukacyjno – informacyjne, w które wpisuje się akcja „**Bezpieczne Walentynki 2023**” – z tej okazji dzięki współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole, w dniu 14 lutego została przeprowadzona akcja informacyjno-edukacyjna na terenie Miasta Koła, podczas której edukowano kierowców oraz pasażerów z terenu naszego miasta oraz przejezdnych w zakresie HIV/AIDS. Informowano o miejscach i możliwościach bezpłatnego przeprowadzenia badań w tym kierunku, a także zachęcano do edukacji najbliższych w ww. tematyce. Zatrzymani kierowcy otrzymali tematyczne ulotki informacyjne oraz drobne upominki. Ponadto za pośrednictwem strony internetowej i mediów społecznościowych udostępniono aktualne dane epidemiologiczne oraz materiały edukacyjne na temat HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową.

Z okazji **Światowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS** przypadającego na 3 niedzielę maja oraz **Światowego Dnia AIDS** przypadającego 1 grudnia umieszczono na stronie internetowej PSSE Koło oraz Facebook informacje mające przybliżyć społeczeństwu istotę profilaktyki i diagnostyki w kierunku HIV/AIDS, a także udostępniono nazwy instytucji wspierających osoby borykające się z dylematami postępowania w przypadku podejrzenia zarażenia się HIV.

Celebrując obchody **Światowego Dnia AIDS** zorganizowano w siedzibie Starostwa Kolskiego XXIX Powiatową Olimpiadę Wiedzy HIV/AIDS 2023, która ma na celu propagowanie wśród osób młodych wiedzy o rozprzestrzenianiu się HIV/AIDS. W olimpiadzie wzięło udział 16 uczniów z 6 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu kolskiego wyłonionych podczas szkolnych eliminacji.

Działania zapobiegające rozprzestrzenianiu wirusa HIV i choroby AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową prowadzone były także podczas spotkań z młodzieżą w ramach profilaktyki uzależnień, które są przyczyną utraty panowania nad swoim ciałem i

świadomością, co w konsekwencji może prowadzić do zwiększonego ryzyka przenoszenia tych bardzo niebezpiecznych i groźnych chorób.

Interwencje nieprogramowe.

Działania związane z profilaktyką w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i innych środków psychoaktywnych (dopalaczy) mają na celu wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego. Zakres tematyczny programu pozwala by nauczyciele, rodzice i młodzież poszerzali wiedzę umożliwiającą właściwe rozpoznanie zagrożeń związanych z nowymi narkotykami oraz nabywali praktycznych umiejętności postępowania w obliczu pojawiających się sytuacji problemowych. Ponieważ środowisko szkolne i rodzinne odgrywa istotną rolę w kształtowaniu prawidłowych postaw i zachowań prozdrowotnych, wzajemnie się uzupełniając, dlatego wobec narastających niekorzystnych i niebezpiecznych dla życia i zdrowia zjawisk, zachodzących w społeczeństwie wynikających z używania nowych substancji psychoaktywnych, podejmowanie wspólnych działań jest szczególnie cenne i pożądane. Profilaktyka używania narkotyków, w tym nowych narkotyków podejmowana na terenie powiatu kolskiego jest realizowana we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole.

Profilaktyka Nowotworów jąder i prostaty – Promując działania profilaktyczne w związku z zaistniałą potrzebą wynikającą ze środowiska lokalnego oraz zwiększającej się ilości zachorowań na raka jąder oraz prostaty rozpoczęto działania edukacyjne promujące profilaktykę tych schorzeń. Dzięki rozpoczętej współpracy z Fundacją „Gdyński Most Nadziei” wzięliśmy udział w kampanii społeczno-edukacyjnej „Odważni wygrywają”- profilaktyka raka jądra. Prowadziliśmy działania informacyjno-edukacyjne w mediach społecznościowych (FB PSSE), a także szkolenie dla pracowników Firmy GEBERIT dotyczące profilaktyki nowotworów jąder i prostaty. Działania, których celem jest zapobieganie chorobom nowotworowym męskich narządów płciowych, będą nadal kontynuowane.

Wypoczynek zimowy i letni.

W ramach akcji „**Bezpieczne ferie**” i „**Bezpieczne wakacje**” prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dla uczestników zimowego i letniego wypoczynku, podczas którego promowano zdrowy styl życia przypominając o zasadach zdrowego odżywiania i zachęcając do aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu. Przestrzegano także przed szkodliwym

wpływem dymu tytoniowego na organizm człowieka oraz przypominano o bezpiecznym korzystaniu z kąpeli słonecznych, ryzyku kontaktu z kleszczami oraz o chorobach przez nie spowodowanych.

Przypominano także o podstawowych zasadach higieny, w tym w szczególności mycia i dezynfekcji rąk oraz obowiązujących zasadach bezpiecznych zachowań w kontekście ochrony przed zakażeniami i rozprzestrzenianiem się wirusów. Uczestnicy spotkań otrzymywali materiały edukacyjno - informacyjne dotyczące wybranej tematyki promującej zdrowie. Do działań edukacyjnych dołączała się Komenda Powiatowa Policji w Kole.

Działalność oświatowo-zdrowotna na terenie powiatu kolskiego prowadzona była w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, zgodnie z „Planem priorytetowych i statutowych zadań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole na rok 2023“. Realizacja programów oświatowo - zdrowotnych, przebiegała zgodnie z założeniami programowymi. Należy podkreślić, że wszelkie działania profilaktyczno-edukacyjne podejmowane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole skierowane do mieszkańców powiatu kolskiego, spotykały się z pozytywnym odbiorem i ogólną aprobatą społeczeństwa.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole, w celu potwierdzenia realizacji ww. programów profilaktyczno-edukacyjnych przez placówki oświatowe, prowadzi wizytacje programowe, weryfikując realizację zadeklarowanych programów, a także aktywnie wspiera działania realizowane w placówkach, biorąc udział w zajęciach dla dzieci i młodzieży oraz zapewniając materiały edukacyjne niezbędne do prowadzenia działań.

W placówkach oświatowych przeprowadzono 50 wizytacji z zakresu działalności oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, a także dokonano ocen realizacji programów profilaktyczno-edukacyjnych.

Współpraca.

Wszelkie informacje o działaniach profilaktyczno - edukacyjnych mających na celu promowanie zdrowia w powiecie kolskim w większości przekazywane były do mediów.

Podczas realizacji zadań współpracowano z wieloma instytucjami i organizacjami tj.:

- Redakcja Przeglądu Kolskiego,
- TV Kablowa w Kole,
- Starostwo Powiatowe w Kole, Urzędy Miast i Gmin powiatu kolskiego,
- Redakcja portalu internetowego e –kolo.pl,
- Redakcja portalu internetowego „Okragle Miasto”,
- Komenda Powiatowa Policji w Kole,
- Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole,
- Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Kole,
- Placówki Oświatowe - dyrektorzy szkół wszystkich typów, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pielęgniarki i higienistki szkolne,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Stowarzyszenia zrzeszające seniorów i osoby niepełnosprawne,

9. Podsumowanie.

Przedłożona „Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego obszaru powiatu kolskiego w roku 2023” obejmuje wyniki nadzoru sanitarnego w zakresie epidemiologii, bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska i nadzoru nad chemikaliami.

Nadzorem sanitarnym objęto 2357 obiektów usytuowanych na terenie powiatu kolskiego, w których przeprowadzono 1932 kontroli sanitarnych wg kompetencji w poszczególnych zakresach. W wyniku kontroli wydanych zostało 801 decyzji administracyjnych i nałożono 111 mandaty karne na sumę 26750 zł.

W ramach potwierdzenia realizacji ww. programów profilaktyczno-edukacyjnych przez placówki oświatowe prowadzono wizytacje programowe, weryfikując realizację zadeklarowanych programów, a także aktywnie wspierano działania realizowane w placówkach. Podczas zajęć dla dzieci i młodzieży zapewniano materiały edukacyjne niezbędne do prowadzenia działań. Jednocześnie podczas podejmowanych działań kontrolnych w nadzorowanych zakładach prowadzono działania edukacyjne w zakresie promocji zdrowia. Informacje umieszczano również w lokalnej prasie oraz social mediach PSSE.

W przedłożonej „Informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego obszaru powiatu kolskiego w roku 2023” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez PPIS w Kole w celu utrzymania dobrego poziomu stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole realizując zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stwierdza, że bezpieczeństwo sanitarne powiatu kolskiego w 2023 roku zostało zachowane.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KOLE
Ewa Lipińska
mgr Ewa Lipińska
Specjalista epidemiolog